

21999A0917(01)

17.9.1999.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 246/3

SPORAZUM O PARTNERSTVU I SURADNJI**između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Azerbajdžana, s druge strane**

KRALJEVINA BELGIJA,

KRALJEVINA DANSKA,

SAVEZNA REPUBLIKA NJEMAČKA,

HELENSKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA ŠPANJOLSKA,

FRANCUSKA REPUBLIKA,

IRSKA,

TALIJANSKA REPUBLIKA,

VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,

KRALJEVINA NIZOZEMSKA,

REPUBLIKA AUSTRIJA,

PORTUGALSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA FINSKA,

KRALJEVINA ŠVEDSKA,

UJEDINJENA KRALJEVINA VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE,

ugovorne stranke Ugovora o osnivanju Europske zajednice, Ugovora o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik te Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,

dalje u tekstu: „države članice”, i

EUROPSKA ZAJEDNICA, EUROPSKA ZAJEDNICA ZA UGLJEN I ČELIK TE EUROPSKA ZAJEDNICA ZA ATOMSKU ENERGIJU,

dalje u tekstu: „Zajednica”,

s jedne strane, i

REPUBLIKA AZERBAJDŽAN,

s druge strane,

UZIMAJUĆI U OBZIR veze između Zajednice, njezinih država članica i Republike Azerbajdžana te zajedničke vrijednosti koje dijele,

PREPOZNAJUĆI da Zajednica i Republika Azerbajdžan žele ojačati te veze i uspostaviti partnerstvo i suradnju koje bi osnažilo i proširilo odnose uspostavljene u prošlosti, a posebno Sporazumom između Europske ekonomske zajednice, Europske zajednice za atomsku energiju i Saveza Sovjetskih Socijalističkih Republika o trgovini i trgovinskoj i gospodarskoj suradnji potpisan 18. prosinca 1989., a koji se od raspada SSSR-a primjenjuje *mutatis mutandis* na bilateralne odnose između Europskih zajednica i svake od neovisnih država,

UZIMAJUĆI U OBZIR posvećenost Zajednice i njezinih država članica i Republike Azerbajdžana jačanju političkih i gospodarskih sloboda koje čine samu osnovu partnerstva,

PREPOZNAJUĆI DA će u tom kontekstu podrška neovisnosti, suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Republike Azerbajdžana doprinijeti očuvanju mira i stabilnosti u Europi,

UZIMAJUĆI U OBZIR obvezu stranaka promicanja međunarodnog mira i sigurnosti, kao i miroljubivog rješavanja sporova te suradnje u su svrhu u okviru Ujedinjenih naroda i Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS),

ŽELEĆI potaknuti proces regionalne suradnje u područjima obuhvaćenim ovim Sporazumom sa susjednim zemljama kako bi se promicali blagostanje i stabilnost regije, a posebno inicijative čiji je cilj podupiranje suradnje i međusobnog povjerenja među neovisnim državama Transkavkaskse regije i drugim susjednim državama,

UZIMAJUĆI U OBZIR čvrstu posvećenost Zajednice i njezinih država članica i Republike Azerbajdžana potpunoj provedbi svih načela i odredaba sadržanih u Završnom aktu Konferencije o europskoj sigurnosti i suradnji (KESS), Zaključnim dokumentima sastanaka o praćenju provedbe održanih u Madridu i Beču, Dokumentu Bonske konferencije o gospodarskoj suradnji KESS-a, Pariškoj povelji za novu Europu i Helsinškom dokumentu KESS-a iz 1992. godine „Izazovi promjena” te drugim temeljnim dokumentima KESS-a,

UVJERENI u iznimnu važnost vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, posebno pripadnika manjina, uspostavljanje višestranačkog sustava sa slobodnim i demokratskim izborima te gospodarske liberalizacije čiji je cilj uspostava tržišnoga gospodarstva,

VJERUJUĆI da će potpuna provedba Sporazuma o partnerstvu i suradnji ovisiti o i doprinositi nastavku i ostvarivanju političkih, gospodarskih i pravnih reformi u Republici Azerbajdžanu kao i uvođenje čimbenika potrebnih za suradnju, posebno u svjetlu zaključaka Bonske konferencije KESS-a,

ŽELEĆI uspostaviti i razviti redoviti politički dijalog o bilateralnim, regionalnim i međunarodnim pitanjima od zajedničkog interesa,

PREPOZNAJUĆI I PODRŽAVAJUĆI želju Republike Azerbajdžana da uspostavi blisku suradnju s europskim institucijama,

UZIMAJUĆI U OBZIR potrebu promicanja ulaganja u Republiku Azerbajdžan, uključujući u energetske sektor, a u tom kontekstu i važnost koju Zajednica i njezine države članice pridaju pravednim uvjetima za pristup i provoz izvoza energetskih proizvoda; potvrđujući privrženost Zajednice i njezinih država članica i Republike Azerbajdžana Europskoj energetske povelji te potpunoj provedbi Ugovora o Energetskoj povelji i Protokola uz Energetsku povelju o energetskej učinkovitosti i povezanim okolišnim aspektima,

UZIMAJUĆI U OBZIR spremnost Zajednice da, prema potrebi, pruži gospodarsku suradnju i tehničku pomoć,

IMAJUĆI NA UMU korisnost Sporazuma u pogodovanju postupnog uzajamnog približavanja između Republike Azerbajdžana i šireg područja suradnje u Europi i susjednim regijama te njezinu postupnu integraciju u otvoreni međunarodni sustav,

SMATRAJUĆI da je obveza stranaka liberalizirati trgovinu u skladu s pravilima Svjetske trgovinske organizacije (WTO),

SVJESNE potrebe za poboljšanjem uvjeta koji utječu na poslovanje i ulaganje te uvjeta u područjima kao što je poslovni nastan trgovačkih društava, rad, pružanje usluga i kretanje kapitala,

UVJERENI da će ovaj Sporazum stvoriti novo ozračje za gospodarske odnose među strankama, a posebno za razvoj trgovine i ulaganja koji su nužni za restrukturiranje gospodarstva i tehnološku modernizaciju,

ŽELEĆI uspostaviti blisku suradnju u području zaštite okoliša, uzimajući u obzir međuovisnost koja postoji između stranaka u ovom području,

PREPOZNAJUĆI da suradnja u pogledu sprječavanja i nadzora ilegalne imigracije predstavlja jedan od glavnih ciljeva ovog Sporazuma,

ŽELEĆI uspostaviti kulturnu suradnju i poboljšati protok informacija,

SPORAZUMJELI SU SE:

Članak 1.

Ovim se uspostavlja partnerstvo između Zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Azerbajdžana, s druge strane. Ciljevi ovog partnerstva su:

- pružiti odgovarajući okvir za politički dijalog između stranaka koji omogućuje razvoj političkih odnosa,
- podržati napore Republike Azerbajdžana u konsolidiranju njegove demokracije te razvoju njegovog gospodarstva i dovršetku prijelaza na tržišno gospodarstvo,
- promicati trgovinu i ulaganje te skladne gospodarske odnose između stranaka i na taj način podupirati njihov održivi gospodarski razvoj,
- osigurati osnovu za zakonodavnu, gospodarsku, socijalnu, financijsku, civilnu znanstvenu suradnju, tehnološku i kulturnu suradnju.

GLAVA I.

OPĆA NAČELA

Članak 2.

Poštovanje demokracije, načela međunarodnog prava i ljudskih prava, posebno kako je definirano u Povelji Ujedinjenih naroda, Helsinškom završnom aktu i Pariškoj povelji za novu Europu, kao i načela tržišnoga gospodarstva, uključujući ona proglašena u dokumentima Bonske konferencije KESS-a, čini okosnicu unutarnje i vanjske politike stranaka te predstavlja ključne elemente partnerstva i ovog Sporazuma.

Članak 3.

Stranke smatraju da je za njihovo buduće blagostanje i stabilnost nužno da nove neovisne države koje su nastale nakon raspada Saveza Sovjetskih Socijalističkih Republika, dalje u tekstu: „neovisne države”, održe i razvijaju međusobnu suradnju u skladu s načelima Helsinškog završnog akta i međunarodnog prava i u duhu dobrosusjedskih odnosa te će poduzeti sve napore kako bi potaknule ovaj proces.

Članak 4.

Stranke prema potrebi preispituju okolnosti koje se mijenjaju u Republici Azerbajdžanu, a posebno u pogledu tamošnjih gospodarskih uvjeta i provedbe tržišno orijentiranih gospodarskih reformi. Vijeće za suradnju strankama može davati preporuke u vezi s razvojem bilo kojeg dijela ovog Sporazuma u svjetlu tih okolnosti.

GLAVA II.

POLITIČKI DIJALOG

Članak 5.

Uspostavlja se redoviti politički dijalog između stranaka koji iste namjeravaju razvijati i intenzivirati. On će popratiti i konsolidirati uzajamno približavanje Zajednice i Republike Azerbajdžana, podržavati političke i gospodarske promjene koje se odvijaju u toj zemlji te doprinijeti uspostavljanju novih oblika suradnje. Politički dijalog:

- ojačat će veze između Republike Azerbajdžana i Zajednice i njezinih država članica te tako i sa zajednicom demokratskih država u cjelini. Gospodarsko približavanje postignuto ovim Sporazumom dovest će do intenzivnijih političkih odnosa,
- potaknut će sve veće približavanje stajališta o međunarodnim pitanjima od zajedničkog interesa i na taj način povećati sigurnost i stabilnost u regiji i promicanje budućeg razvoja neovisnih država Transkavkaza,
- predviđa da stranke nastoje surađivati u područjima koja se odnose na jačanje stabilnosti i sigurnosti u Europi, poštovanje načela demokracije te poštovanje i promicanje ljudskih prava, a posebno pripadnika manjina te održavaju savjetovanja, ako je potrebno, o bitnim pitanjima.

Takav se dijalog može održavati na regionalnoj osnovi kako bi doprinio rješavanju regionalnih sukoba i napetosti.

Članak 6.

Na ministarskoj razini dijalog se odvija u okviru Vijeća za suradnju uspostavljenog u članku 81. i u drugim prilikama prema zajedničkom dogovoru.

Članak 7.

Stranke uspostavljaju druge postupke i mehanizme za politički dijalog, a posebno u sljedećim oblicima:

- redoviti sastanci na razini visokih dužnosnika između predstavnika Zajednice i država članica, s jedne strane, i predstavnika Republike Azerbajdžana, s druge strane,
- puno korištenje prednosti diplomatskih kanala između stranaka, uključujući odgovarajuće kontakte u bilateralnom i multilateralnom području., kao što su sjednice Ujedinjenih naroda, OESS-a i drugdje,
- sva druga sredstva, uključujući mogućnost sastanaka stručnjaka koji mogu doprinijeti konsolidiranju i razvoju tog dijaloga.

Članak 8.

Politički dijalog na parlamentarnoj razini odvija se u okviru Odbora za parlamentarnu suradnju uspostavljenog u članku 86.

GLAVA III.

TRGOVINA ROBOM

Članak 9.

1. Stranke priznaju jedna drugoj tretman najpovlaštenije nacije u svim područjima s obzirom na:

- carine i davanja koja se primjenjuju na uvoz i izvoz, uključujući način prikupljanja takvih carina i davanja,
- odredbe vezane uz carinjenje, provoz, skladišta i prekrcaj,
- poreze i druga unutarnja davanja bilo koje vrste koja se izravno ili neizravno primjenjuju na uvezenu robu,

— načine plaćanja i prijenos takvih plaćanja,

— pravila u vezi s prodajom, kupovinom, prijevozom, distribucijom i uporabom robe na domaćem tržištu.

2. Odredbe stavka 1. ne primjenjuju se na:

- (a) povlastice dodijeljene s ciljem uspostavljanja carinske unije ili područja slobodne trgovine ili na temelju uspostavljanja takve unije ili područja;
- (b) povlastice dodijeljene pojedinim zemljama u skladu s pravilima WTO-a i drugim međunarodnim dogovorima u korist zemalja u razvoju;

(c) povlastice priznate zemljama u susjedstvu radi olakšavanja pograničnog prometa.

3. Odredbe stavka 1. se tijekom prijelaznog razdoblja koje istječe danom pristupanja Republike Azerbajdžana WTO-u ili na 31. prosinca 1998., ovisno o tome što je ranije, ne primjenjuju na povlastice definirane u Prilogu I. koje je Republika Azerbajdžan dodijelila drugim državama koje su nastale nakon raspada SSSR-a.

Članak 10.

1. Stranke su suglasne da je načelo slobodnog provoza ključni uvjet za ostvarivanje ciljeva ovog Sporazuma.

U tom smislu svaka stranka osigurava neograničeni provoz preko svojeg područja ili kroz njega za robu podrijetlom iz carinskog područja ili namijenjene carinskom području druge stranke.

2. Pravila opisana u članku V. stavcima 2., 3., 4. i 5. GATT-a primjenjuju se između dvije stranke.

3. Pravila sadržana u ovom članku ne dovode u pitanje bilo koje druge posebne propise u vezi sa specifičnim sektorima, posebno poput prijevoza, ili proizvodima dogovorenima između stranaka ili odredbe članka 90.

Članak 11.

Ne dovodeći u pitanje prava i obveze koji proizlaze iz međunarodnih konvencija o privremenom ulasku robe koje obvezuju obje stranke, svaka stranka nadalje drugoj stranki odobrava izuzeće od uvoznih davanja i carina na privremeno uvezenu robu, u slučajevima i u skladu s postupcima propisanim drugim međunarodnim konvencijama o tom pitanju koji su za nju obvezujući, a u skladu s vlastitim zakonodavstvom. U obzir se uzimaju uvjeti prema kojima je dotična stranka prihvatila obveze koje proizlaze iz takve konvencije.

Članak 12.

1. Roba podrijetlom iz Republike Azerbajdžana u Zajednicu se uvozi bez količinskih ograničenja, ne dovodeći u pitanje odredbe članaka 14., 17. i 18. ovog Sporazuma.

2. Roba podrijetlom iz Zajednice uvozi se u Republiku Azerbajdžan bez količinskih ograničenja i mjera s istovrsnim učinkom ne dovodeći u pitanje odredbe članaka 14., 17. i 18. ovog Sporazuma.

Članak 13.

Stranke međusobno robom trguju po tržišnim cijenama.

Članak 14.

1. U slučaju kada se neki proizvod uvozi na područje jedne od stranaka u tako povećanim količinama ili prema takvim uvjetima da uzrokuje ili prijeti uzrokovanjem štete domaćim proizvođačima sličnih ili izravno konkurentnih proizvoda, Zajednica ili Republika Azerbajdžan, ovisno o tome o kojoj stranci je riječ, može poduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa sljedećim postupcima i uvjetima.

2. Prije poduzimanja bilo kakvih mjera ili, u slučajevima na koje se primjenjuje stavak 4., što je prije moguće nakon toga, Zajednica ili Republika Azerbajdžan, ovisno o slučaju, Vijeću za suradnju dostavljaju sve relevantne informacije s ciljem pronalaska rješenja koje je prihvatljivo za obje stranke kako je predviđeno u glavi XI.

3. Ako na temelju savjetovanja stranke ne postignu dogovor u roku od 30 dana od upućivanja Vijeću za suradnju o radnjama kako bi se izbjegla situacija, stranka koja je zatražila savjetovanja može ograničiti uvoz predmetnih proizvoda u mjeri u kojoj i na vrijeme koje je potrebno da bi se spriječila ili popravila šteta ili može usvojiti druge potrebne mjere.

4. U kritičnim okolnostima kada odlaganje može prouzročiti štetu koja se teško može popraviti, stranke mogu poduzeti mjere prije savjetovanja, pod uvjetom da se savjetovanja ponude odmah nakon poduzimanja takve radnje.

5. Pri odabiru mjera u skladu s ovim člankom, stranke prednost daju onima koje uzrokuju najmanje smetnje postizanju ciljeva ovog Sporazuma.

6. Nijedna odredba ovog članka ni na koji način ne dovodi u pitanje niti utječe na poduzimanje antidampinških ili kompenzacijskih mjera u skladu s člankom VI. GATT-a, Sporazumom o provedbi članka VI. GATT-a, Sporazumom o tumačenju i primjeni članaka VI., XVI. i XXIII. GATT-a ili odgovarajućim domaćim zakonodavstvom.

Članak 15.

Stranke se obvezuju razmotriti razvoj odredaba iz ovog Sporazuma o međusobnoj trgovini robom, kako to okolnosti dopuštaju, uključujući situacije koje proizlaze iz pristupanja Republike Azerbajdžana WTO-u. Vijeće za suradnju može strankama davati preporuke o takvom razvoju koji, u slučaju da su

prihvaćeni, mogu stupiti na snagu na temelju sporazuma između stranaka u skladu s njihovim odgovarajućim postupcima.

Članak 16.

Ovaj Sporazum ne isključuje zabrane ili ograničenja uvoza, izvoza ili provoza robe koji su opravdani razlozima javnog morala, javnog poretka ili javne sigurnosti; zaštite zdravlja i života ljudi, životinja ili biljaka; zaštite prirodnih resursa; zaštite nacionalnog blaga umjetničke, povijesne ili arheološke vrijednosti ili zaštite intelektualnog, industrijskog ili trgovačkog vlasništva ili pravila koja se odnose na zlato i srebro. Takve zabrane ili ograničenja, međutim, ne smiju predstavljati sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničenja trgovine među strankama.

Članak 17.

Ova se glava ne primjenjuje na trgovinu tekstilnim proizvodima obuhvaćenima poglavljima 50. do 63. kombinirane nomenklature. Trgovina tim proizvodima uređena je odvojenim sporazumom koji je parafiran 18. prosinca 1995. i koji se privremeno primjenjuje od 1. siječnja 1996.

GLAVA IV.

ODREDBE KOJE UTJEČU NA POSLOVANJE I ULAGANJA

POGLAVLJE I.

RADNI UVJETI

Članak 20.

1. Podložno zakonima, uvjetima i postupcima koji se primjenjuju u svakoj državi članici, Zajednica i države članice nastoje osigurati da tretman koji se primjenjuje na državljane Azerbajdžana koji su zakonito zaposleni na državnom području države članice nije diskriminirajući na temelju državljanstva u pogledu radnih uvjeta, naknade za rad ili otpuštanja u usporedbi s vlastitim državljanima.

2. Podložno zakonima, uvjetima i postupcima koji se primjenjuju u Republici Azerbajdžanu, Republika Azerbajdžan osigurava da tretman koji se primjenjuje na državljane države članice koji su zakonito zaposleni na državnom području Republike Azerbajdžana nije diskriminirajući na temelju državljanstva u pogledu radnih uvjeta, naknade za rad ili otpuštanja u usporedbi s vlastitim državljanima.

Članak 18.

1. Trgovina proizvodima koji su obuhvaćeni Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik uređena je odredbama ove glave, s iznimkom članka 12.

2. Upostavlja se kontaktna skupina za pitanja ugljena i čelika koja se sastoji od predstavnika Zajednice, s jedne strane, i predstavnika Republike Azerbajdžana, s druge.

Kontaktna skupina redovito razmjenjuje informacije o svim pitanjima u vezi s ugljenom i čelikom koja su od interesa za stranke.

Članak 19.

Trgovina nuklearnim materijalima provodi se u skladu s odredbama Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju. Ako je potrebno, trgovina nuklearnim materijalima podliježe odredbama posebnog sporazuma sklopljenog između Europske zajednice za atomsku energiju i Republike Azerbajdžana.

Članak 21.

Vijeće za suradnju ispituje koja su moguća poboljšanja radnih uvjeta za poslovne ljude u skladu s međunarodnim obvezama stranaka, uključujući obveze određene u dokumentu Bonske konferencije KESS-a.

Članak 22.

Vijeće za suradnju daje preporuke za provedbu članka 20. i 21.

POGLAVLJE II.

UVJETI KOJI UTJEČU NA POSLOVNI NASTAN I POSLOVANJE TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

Članak 23.

1. Zajednica i njezine države članice primjenjuju na poslovni nastan azerbajdžanskih trgovačkih društava, kako je definirano

u članku 25. točki (d), tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji se primjenjuje na bilo koju treću zemlju.

2. Ne dovodeći u pitanje rezerve navedene u Prilogu IV., Zajednica i njezine države članice društvima kćerima azerbajdžanskih trgovačkih društava s poslovnim nastanom na njihovim državnim područjima dodjeljuju tretman s obzirom na njihovo poslovanje koji nije manje povoljan od tretmana koji se primjenjuje na bilo koje trgovačko društvo Zajednice.

3. Zajednica i države članice podružnicama azerbajdžanskih trgovačkih društava s poslovnim nastanom na njihovim državnim područjima dodjeljuju tretman s obzirom na njihovo poslovanje koji nije manje povoljan od tretmana koji se primjenjuje na podružnice trgovačkih društava iz bilo koje treće zemlje.

4. Ne dovodeći u pitanje rezerve navedene u Prilogu V., Republika Azerbajdžan primjenjuje na poslovni nastan trgovačkih društava Zajednice, kako je definirano u članku 25. točki (d), tretman s obzirom na njihovo poslovanje koji nije manje povoljan od tretmana koji se primjenjuje na azerbajdžanska trgovačka društva ili bilo koja trgovačka društva iz trećih zemalja, ovisno o tome koji je povoljniji, te društvima kćerima i podružnicama trgovačkih društava Zajednice s poslovnim nastanom na njezinom državnom području dodjeljuje tretman s obzirom na njihovo poslovanje koji nije manje povoljan od tretmana koji se primjenjuje na vlastita trgovačka društva ili podružnice, ili trgovačka društva i podružnice neke treće zemlje, ovisno o tome koji je povoljniji.

Članak 24.

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 100., odredbe članka 23. se ne primjenjuju na zračni prijevoz, prijevoz unutarnjim plovnim putovima i pomorski prijevoz.

2. Međutim, u pogledu djelatnosti, kako je gore navedeno, koje brodarske agencije obavljaju radi pružanja usluga međunarodnog pomorskog prijevoza, uključujući intermodalni prijevoz koji uključuje pomorsku dionicu, svaka stranka dozvoljava trgovačkim društvima druge stranke komercijalnu prisutnost na svojem području u obliku društava kćeri ili podružnica pod uvjetima poslovnog nastana i poslovanja koji nisu manje povoljni od onih koje primjenjuje na vlastita trgovačka društva ili na društva kćeri ili podružnice trgovačkih društava bilo koje treće zemlje, ovisno o tome koji su povoljniji, a u skladu sa zakonodavstvom i propisima koji se primjenjuju u svakoj stranci.

3. Takve djelatnosti uključuju, no nisu ograničene na:

(a) stavljanje na tržište i prodaju pomorskog prijevoza i povezanih usluga preko izravnog kontakta s klijentima, od ponude do izdavanja računa, bez obzira na to obavlja li

ili nudi te usluge sam pružatelj usluga ili putem pružatelja usluga s kojima je prodavatelj usluga uspostavio stalne poslovne dogovore;

- (b) kupovinu i uporabu za vlastiti račun ili u ime svojih klijenata (i preprodaju svojim klijentima) bilo kojih prijevoznih ili povezanih usluga, uključujući usluge unutarnjeg prijevoza bilo kojim načinom, a posebno unutarnjim plovnim putovima, cestom i željeznicom koji su potrebni za pružanje cjelovit usluge;
- (c) pripremu dokumentacije potrebne za prijevozne, carinske ili druge isprave vezane uz podrijetlo i svojstvo robe koja se prevozi;
- (d) pružanje poslovnih informacija na bilo koji način, uključujući kompjuterizirane informacijske sustave i elektroničku razmjenu podataka (podložno svim nediskriminirajućim ograničenjima koja se odnose na telekomunikacije);
- (e) uspostavljanje svih poslovnih dogovora, uključujući sudjelovanje u kapitalu trgovačkog društva i zapošljavanje lokalnog osoblja (ili, u slučaju stranog osoblja, u skladu s odgovarajućim odredbama ovog Sporazuma) s bilo kojom pomorskom agencijom s lokalnim poslovnim nastanom;
- (f) djelovanje u ime trgovačkih društava u, *inter alia*, organizaciji pristajanja plovila ili preuzimanja tereta prema potrebi.

Članak 25.

Za potrebe ovog Sporazuma:

- (a) „trgovačko društvo Zajednice” odnosno „azerbajdžansko trgovačko društvo” znači društvo osnovano u skladu sa zakonodavstvom države članice odnosno Republike Azerbajdžana s registriranim sjedištem ili središnjom upravom, ili glavnom mjestom poslovanja na području Zajednice odnosno državnom području Republike Azerbajdžana. Međutim, ako trgovačko društvo osnovano u skladu sa zakonodavstvom države članice ili Republike Azerbajdžana ima registrirano sjedište samo na području Zajednice odnosno državnom području Republike Azerbajdžana, to se društvo smatra trgovačkim društvom Zajednice ili Republike Azerbajdžana ako njezino poslovanje ima stvarne i stalne veze s gospodarstvom jedne od država članica ili Republike Azerbajdžana;
- (b) „društvo kćer” trgovačkog društva znači trgovačko društvo koje je pod stvarnom kontrolom prvog društva;

- (c) „podružnica” trgovačkog društva znači mjesto poslovanja bez pravne osobnosti koje u svom pojavnom obliku ima svojstvo trajnosti, kao što je ispostava društva majke, i koje ima upravu te je materijalno opremljeno za vođenje poslovnih pregovora s trećim osobama tako da potonje ne moraju, iako znaju da će, ako to bude potrebno, postojati pravna veza s društvom majkom čija se uprava nalazi u inozemstvu, izravno poslovati s takvim društvom majkom već svoje poslove mogu obavljati u mjestu poslovanja koje predstavlja ispostavu;
- (d) „poslovni nastan” znači pravo trgovačkog društva Zajednice odnosno Republike Azerbajdžana, kako je navedeno u točki (a), da obavlja gospodarske djelatnosti putem osnivanja društava kćeri i podružnica u Republici Azerbajdžanu odnosno u Zajednici;
- (e) „poslovanje” znači obavljanje gospodarskih djelatnosti;
- (f) „gospodarske djelatnosti” znači djelatnosti industrijskog, komercijalnog ili profesionalnog karaktera.

U pogledu međunarodnog pomorskog prijevoza, uključujući intermodalne djelatnosti koje uključuju pomorsku dionicu, na državljane država članica ili Republike Azerbajdžana s poslovnim nastanom izvan Zajednice odnosno Republike Azerbajdžana te brodarska društva s poslovnim nastanom izvan Zajednice odnosno Republike Azerbajdžana pod kontrolom državljana države članice odnosno Republike Azerbajdžana, također se primjenjuju odredbe ovog poglavlja i poglavlja III. ako su njihova plovila registrirana u toj državi članici odnosno Republici Azerbajdžanu u skladu s njihovim odgovarajućim zakonodavstvom.

Članak 26.

1. Neovisno o drugim odredbama ovog Sporazuma, stranka nije spriječena poduzeti mjere iz opreza, uključujući zaštitu ulagatelja, deponenata, osiguranika ili osoba prema kojima pružatelj financijske usluge ima fiducijarnu obvezu, ili kako bi se osigurala cjelovitost i stabilnost financijskog sustava. U slučaju kada takve mjere nisu u skladu s odredbama ovog Sporazuma, ne smiju se koristiti kao sredstvo izbjegavanja obveza stranke u temelju ovog Sporazuma.

2. Nijedna odredba ovog Sporazuma ne tumači se kao da zahtijeva od stranke da otkrije podatke koji se odnose na poslove ili račune pojedinih klijenata ili bilo kojih drugih povjerljivih ili nejavnih podataka s kojima raspolažu javni subjekti.

3. Za potrebe Sporazuma „financijske usluge” znači djelatnosti opisane u Prilogu III.

Članak 27.

Odredbe ovog Sporazuma ne dovode u pitanje primjenu, od strane svake stranke, bilo koje mjere potrebne za sprječavanje izbjegavanja mjera koje se odnose na pristup trećih zemalja njihovom tržištu, putem odredaba ovog Sporazuma.

Članak 28.

1. Neovisno o odredbama poglavlja I. ove glave Sporazuma, trgovačko društvo Zajednice ili azerbajdžansko trgovačko društvo s poslovnim nastanom na državnom području Republike Azerbajdžana odnosno području Zajednice ima pravo zaposliti, izravno ili preko svojih društava kćeri ili podružnica, u skladu sa zakonodavstvom na snazi u zemlji domaćinu poslovnog nastana na državnom području Republike Azerbajdžana odnosno području Zajednice, zaposlenike koji su državljani država članica Zajednice odnosno Republike Azerbajdžana pod uvjetom da su takvi zaposlenici ključno osoblje kao što je određeno u stavku 2. te da ih zapošljavaju samo trgovačka društva ili podružnice. Dozvole boravišta i radne dozvole takvih zaposlenika obuhvaćaju samo razdoblje takvog zaposlenja.

2. Ključno osoblje iz gore navedenih trgovačkih društava, dalje u tekstu „organizacije”, jesu „osobe premještene unutar poduzeća” kako je definirano u točki (c) u sljedećim kategorijama, pod uvjetom da je organizacija pravna osoba i da su dotične osobe u njoj zaposlene ili su njezini partneri (osim većinskih dioničara) najmanje godinu dana neposredno prije takvog premještanja.

(a) osobe koje imaju viši položaj u organizaciji koje prvenstveno rukovode poslovanjem poslovnog nastana i koje se uglavnom nalaze pod okvirnim nadzorom ili rukovodstvom upravljačkog odbora ili dioničara poduzeća ili istovjetnog tijela, uključujući:

- vođenje poslovnog nastana ili odjela ili pododjela poslovnog nastana,
- nadzor i kontrola rada drugih zaposlenika koji obavljaju nadzorne, stručne ili rukovodeće poslove,
- raspolaganje ovlasti da osobno zaposli ili otpusti radnike, ili preporuči zapošljavanje, otpuštanje ili druge kadrovske poslove;

(b) osobe u organizaciji koje posjeduju posebna znanja ključna za usluge, istraživačku opremu, tehnike ili upravljanje poslovnog nastana. Procjena takvog znanja može odražavati, osim posebnog znanja važnog za poslovni nastan, visoki stupanj stručne osposobljenosti u odnosu na vrstu posla ili djelatnosti za koje je potrebno posebno stručno znanje, uključujući članstvo u ovlaštenoj strukovnoj udruzi;

(c) „osoba premještena unutar poduzeća” definira se kao fizička osoba koja radi unutar organizacije na području stranke, a koja je privremeno premještena zbog u kontekstu obavljanja gospodarskih djelatnosti na području druge stranke; predmetna organizacija mora imati svoje glavno mjesto poslovanja na području stranke, a premještanje mora uslijediti u poslovni nastan (podružnicu, društvo kćer) te organizacije koja stvarno provodi gospodarske djelatnosti na području druge stranke.

Članak 29.

1. Stranke ulažu sve svoje napore kako bi izbjegle poduzimanje bilo kojih mjera ili radnji koje uvjete poslovnog nastana i poslovanja trgovačkih društava druge stranke čine restriktivnijima u odnosu na postojeće stanje na dan koji prethodi danu potpisivanju ovog Sporazuma.

2. Odredbe ovog članka ne dovode u pitanje odredbe članka 37.: okolnosti obuhvaćene takvim člankom 37. uređene su isključivo njegovim odredbama, ne računajući nijedne druge.

3. Djelujući u duhu partnerstva i suradnje te u svjetlu odredaba članka 43. Vlada Republike Azerbajdžana obavješćuje Zajednicu o svojim namjerama predlaganja novog zakonodavstva ili usvajanja novih propisa koji mogu učiniti uvjete poslovnog nastana i poslovanja društava kćeri i podružnica trgovačkih društava Zajednice u Republici Azerbajdžanu restriktivnijima u odnosu na postojeće stanje na dan koji prethodi danu potpisivanju ovog Sporazuma. Zajednica može zatražiti od Republike Azerbajdžana da joj dostavi nacрте takvog zakonodavstva ili propisa te da se o tim nacртima započnu savjetovanja.

4. U slučaju kada novo zakonodavstvo ili propisi uvedeni u Republici Azerbajdžanu mogu učiniti uvjete poslovnog nastana i poslovanja društava kćeri i podružnica trgovačkih društava Zajednice s poslovnim nastanom u Republici Azerbajdžanu restriktivnijim u odnosu na postojeće stanje na dan koji prethodi danu potpisivanju ovog Sporazuma, takvo se odgovarajuće zakonodavstvo ili propisi ne primjenjuju tijekom tri godine nakon stupanja na snagu relevantnog akta na ona društva kćeri i podružnice koje već imaju poslovni nastan u Republici Azerbajdžanu u trenutku stupanja na snagu relevantnog akta.

POGLAVLJE III.

PREKOGRANIČNO PRUŽANJE USLUGA IZMEĐU ZAJEDNICE I REPUBLIKE AZERBAJDŽANA

Članak 30.

1. U skladu s odredbama ovog poglavlja, stranke se obvezuju poduzeti potrebne mjere kako bi se postupno omogućilo

pružanje usluga trgovačkim društvima Zajednice ili Republike Azerbajdžana s poslovnim nastanom u stranci koja nije država osobe za koju su te usluge namijenjene uzimajući u obzir razvoj uslužnih sektora u strankama.

2. Vijeće za suradnju daje preporuke za provedbu stavka 1.

Članak 31.

Stranke surađuju s ciljem razvijanja tržišno orijentiranog uslužnog sektora u Republici Azerbajdžanu.

Članak 32.

1. Stranke se obvezuju učinkovito primjenjivati načelo neograničenog pristupa međunarodnom pomorskom tržištu i prijevozu na komercijalnoj osnovi:

(a) gore navedena odredba ne dovodi u pitanje prava i obveze koje proizlaze iz Konvencije Ujedinjenih naroda o Kodeksu postupanja linijskih konferencija kako se primjenjuje u jednoj ili drugoj ugovornoj stranci ovog Sporazuma. Nekonferencijski linijski brodari moći će se natjecati s konferencijskim linijskim brodovima na načela poštenog tržišnog natjecanja na komercijalnoj osnovi;

(b) stranke potvrđuju svoje opredjeljenje za slobodno tržišno natjecanje kao osnovne značajke prometa krutog i tekućeg rasutog tereta.

2. U primjeni načela stavka 1. stranke:

(a) od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma ne primjenjuju nikakve odredbe o podjeli tereta iz bilateralnih sporazuma između država članica Zajednice i bivšeg Sovjetskog saveza;

(b) ne uvode klauzule o podjeli tereta u buduće bilateralne sporazume s trećim zemljama, osim u izvanrednim okolnostima u slučaju kada brodari u linijskom pomorskom prometu iz jedne ili druge stranke ovog Sporazuma drukčije ne bi imali stvarnu mogućnost prometovati radi obavljanja trgovine iz i u dotičnu treću zemlju;

(c) zabranjuju dogovore o podjeli tereta u budućim bilateralnim sporazumima o prometu krutog i tekućeg rasutog tereta;

(d) stupanjem na snagu ovog Sporazuma ukidaju sve jednostrane mjere, administrativne, tehničke i druge prepreke koje bi mogle imati ograničavajući ili diskriminirajući učinak na slobodno pružanje usluga u međunarodnom pomorskom prijevozu.

3. Svaka stranka, *inter alia*, odobrava na brodove kojima upravljaju državljani ili trgovačka društva druge stranke tretman ne manje povoljan od tretmana koji stranka primjenjuje na vlastite brodove, u pogledu pristupa lukama otvorenim za međunarodnu trgovinu, korištenje infrastrukture i pomoćnih pomorskih usluga u lukama, kao i povezanih naknada i pristojbi, carinskih pogodnosti i dodijele vezova te mogućnosti utovara i istovara.

4. Državljanima i trgovačkim društvima Zajednice koji pružaju usluge međunarodnog pomorskog prometa mogu pružiti međunarodne morsko-riječne usluge na unutarnjim plovnim putovima Republike Azerbajdžana i obratno.

Članak 33.

Radi osiguranja usklađenog razvoja prijevoza između stranaka koji je prilagođen njihovim komercijalnim potrebama, uvjeti obostranog pristupa tržištu i pružanje usluga u cestovnom i željezničkom prijevozu cestama i prijevozu kopnenim plovnim putovima i, ako je to primjenjivo, u zračnom prijevozu mogu se riješiti posebnim sporazumima o kojima stranke prema potrebi pregovaraju nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma.

POGLAVLJE IV.

OPĆE ODREDBE

Članak 34.

1. Odredbe ove glave primjenjuju se podložno ograničenjima koja su opravdana na temelju javnog poretka, javne sigurnosti i javnog zdravlja.

2. Ne primjenjuju se na djelatnosti koje su na području svake ugovorne stranke, čak i povremeno, povezane s izvršavanjem službenih ovlasti.

Članak 35.

Za potrebe ove glave, nijedna odredba ovog sporazuma ne sprečava stranke da primjenjuju svoje zakone i druge propise koji se odnose na ulazak i boravak, rad, radne uvjete i poslovni nastan fizičkih osoba i pružanje usluga, pod uvjetom da ih pritom stranke ne primjenjuju na način kako bi poništile ili smanjile koristi koje ima bila koja od stranaka u skladu s odredbama ovog Sporazuma. Gore navedena odredba ne dovodi u pitanje primjenu članka 34.

Članak 36.

Na trgovačka društva koja su pod kontrolom i isključivo u zajedničkom vlasništvu azerbajdžanskih trgovačkih društava i trgovačkih društava Zajednice također se primjenjuju odredbe poglavlja II., III. i IV.

Članak 37.

Tretman koji jedna stranka dodjeljuje drugoj na temelju ovog Sporazuma, od dana koji pada mjesec dana prije dana stupanja na snagu odgovarajućih obaveza Općeg sporazuma o trgovini uslugama (GATS), u odnosu na sektore ili mjere obuhvaćene GATS-om ni u kojem slučaju ne smije biti povoljniji od tretmana koji joj dodjeljuje takva prva stranka u skladu s odredbama GATS-a za svaki uslužni sektor, podsektor i način opskrbe.

Članak 38.

Za potrebe poglavlja II., III. i IV., ne uzima se u obzir tretman koje je dodijelila Zajednica, njezine države članice ili Republika Azerbajdžan u skladu s obavezama preuzetima u sporazumima o gospodarskoj integraciji, a u skladu s načelima članka V. GATS-a.

Članak 39.

1. Tretman najpovlaštenije nacije dodijeljen u skladu s odredbama ove glave ne primjenjuje se na porezne povlastice koje stranke pružaju ili će pružati u budućnosti na temelju sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili drugih poreznih dogovora.

2. Nijedna odredba ove glave ne tumači se kako bi spriječila strankama donošenje ili izvršenje bilo kakvih mjera radi sprječavanja izbjegavanja ili utaje poreza u skladu s poreznim odredbama sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i drugih poreznih dogovora ili domaćeg fiskalnog zakonodavstva.

3. Nijedna odredba ove glave ne tumači se na način koji bi države članice ili Republiku Azerbajdžan spriječio, u primjeni odgovarajućih odredaba njihovog fiskalnog zakonodavstva, u razlikovanju poreznih obveznika koji nisu u jednakim situacijama, a posebno u vezi s njihovim mjestom boravišta.

Članak 40.

Ne dovodeći u pitanje članak 28., nijedna odredba poglavlja II., III. i IV. ne tumači se kao da daje pravo:

— državljanima država članica odnosno Republike Azerbajdžana ulazak ili boravak na državnom području Republike Azerbajdžana odnosno području Zajednice u bilo kojem svojstvu, a posebno kao dioničari ili partneri u trgovačkom

društvu, ili direktori, ili zaposlenici društva, ili dobavljači, ili primatelji usluga,

- društvima kćerima ili podružnicama azerbajdžanskih trgovačkih društava u Zajednici izravno ili neizravno zapošljavanje državljana Republike Azerbajdžana na području Zajednice,
- društvima kćerima ili podružnicama trgovačkih društava Zajednice u Republici Azerbajdžanu izravno ili neizravno zapošljavanje državljana država članica na državnom području Republike Azerbajdžana,
- azerbajdžanskim trgovačkim društvima ili društvima kćerima ili podružnicama azerbajdžanskih trgovačkih društava u Zajednici da dovode azerbajdžanske državljane kako bi djelovali u ime i pod kontrolom drugih osoba na temelju ugovora o privremenom zapošljavanju,
- trgovačkim društvima Zajednice ili azerbajdžanskim društvima kćerima ili podružnicama trgovačkih društava Zajednice da dovode radnike koji su državljani država članica na temelju ugovora o privremenom zapošljavanju.

POGLAVLJE V.

TEKUĆA PLAĆANJA I KAPITAL

Članak 41.

1. Stranke se obvezuju odobriti sva tekuća plaćanja u slobodnoj konvertibilnoj valuti između rezidenata Zajednice i Republike Azerbajdžana povezana s kretanjem robe, usluga i osoba izvršenim u skladu s odredbama ovog Sporazuma.

2. U odnosu na transakcije na kapitalni račun bilance plaćanja, od stupanja na snagu ovog sporazuma, osigurano je slobodno kretanje kapitala s obzirom na izravna ulaganja u trgovačka društva koja su osnovana u skladu s zakonima zemlje domaćina i ulaganja izvršena u skladu s odredbama poglavlja II. te je osigurana likvidacija ili repatrijacija ovih ulaganja svake druge dobiti koja proizlazi iz njih.

3. Odredbe stavka 2. ne sprječavaju Republiku Azerbajdžan da primjenjuje ograničenja na inozemna izravna ulaganja azerbajdžanskih rezidenata. Takva ograničenja ne primjenjuju se na društva kćeri ili podružnice trgovačkih društava Zajednice. Stranke su suglasne pet godina od stupanja na snagu ovog Sporazuma savjetovati se o zadržavanju ovih ograničenja uzimajući u obzir sva relevantna monetarna, fiskalna i financijska razmatranja.

4. Ne dovodeći u pitanje stavak 2. ili stavak 6., od stupanja na snagu ovog Sporazuma, ne uvode se nova devizna

ograničenja na kretanja kapitala i povezana tekuća plaćanja između rezidenata Zajednice i Republike Azerbajdžana, a postojeći dogovori ne postaju restriktivniji.

5. Stranke se međusobno savjetuju radi olakšavanja kretanja oblika kapitala koji nisu navedeni u gornjem stavku 2. između Zajednice i Republike Azerbajdžana kako bi promicale ciljeve ovog Sporazuma.

6. U skladu s odredbama ovog članka Republika Azerbajdžan može, do uvođenja potpune konvertibilnosti azerbajdžanske valute u smislu članka VIII. Statuta Međunarodnog monetarnog fonda (MMF), u iznimnim okolnostima primijeniti devizna ograničenja povezana s odobravanjem ili uzimanjem kratkoročnih i srednjoročnih financijskih kredita u mjeri u kojoj su ta ograničenja uvedena za Republiku Azerbajdžan za odobravanje takvih kredita i ako su dozvoljena u skladu s statusom Republike Azerbajdžan u okviru MMF-a. Republika Azerbajdžan primjenjuje ta ograničenja na nediskriminirajući način. Ona se primjenjuju na način koji u najmanjoj mogućoj mjeri ometa ovaj Sporazum. Republika Azerbajdžan pravodobno obavješćuje Vijeće za suradnju o uvođenju takvih mjera i o svim njihovim promjenama.

7. Ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 1. i 2., u slučaju kada u iznimnim okolnostima kretanje kapitala između Zajednice i Republike Azerbajdžana uzrokuje ili prijeti uzrokovanjem ozbiljnih poteškoća za funkcioniranje tečajne ili monetarne politike u Zajednici ili Republici Azerbajdžanu, Zajednica odnosno Republika Azerbajdžan može poduzeti zaštitne mjere u vezi s kretanjem kapitala između Zajednice i Republike Azerbajdžana na razdoblje ne dulje od šest mjeseci ako su takve mjere nužne.

POGLAVLJE VI.

ZAŠTITA INTELKTUALNOG, INDUSTRIJSKOG I TRGOVAČKOG VLASNIŠTVA

Članak 42.

1. U skladu s odredbama ovog članka i Priloga II., Republika Azerbajdžan nastavlja s poboljšanjem zaštite prava intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva kako bi, do kraja pete godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma, osigurala razinu zaštite koja je slična onoj koja postoji u Zajednici uključujući učinkovita sredstva za provedbu takvih prava.

2. Do kraja pete godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma, Republika Azerbajdžan pristupa multilateralnim konvencijama o pravima intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva iz Priloga II. stavka 1. čije su stranke države članice ili koje *de facto* primjenjuju države članice u skladu s relevantnim odredbama sadržanim u tim konvencijama.

GLAVA V.

SURADNJA U PODRUČJU ZAKONODAVSTVA

Članak 43.

1. Stranke prepoznaju da je važan uvjet za jačanje gospodarskih veza između Republike Azerbajdžana i Zajednice usklađivanje postojećeg i budućeg zakonodavstva Republike Azerbajdžana sa zakonodavstvom Zajednice. Republika Azerbajdžan nastoji osigurati postupnu usklađenost svojeg zakonodavstva sa zakonodavstvom Zajednice.

2. Usklađivanje zakonodavstava posebno obuhvaća sljedeća područja: carinsko pravo, pravo društava, bankovno zakonodavstvo, račune i poreze trgovačkih društava, intelektualno vlasništvo, zaštitu radnika na radnom mjestu, financijske usluge, pravila tržišnog natjecanja, javnu nabavu, zaštitu zdravlja i života ljudi, životinja i biljaka, okoliš i zakonodavstvo koje se odnosi na iskorištavanje i korištenje prirodnih resursa, zaštitu potrošača, neizravno oporezivanje, tehničke propise i norme, nuklearne zakone i propise te promet.

3. Zajednica Republici Azerbajdžanu pruža tehničku pomoć za provedbu ovih mjera koje, između ostalog, mogu uključivati i:

- razmjenu stručnjaka,
- pružanje pravodobnih informacija, posebno o relevantnom zakonodavstvu,
- organizaciju seminara,
- aktivnosti osposobljavanja,
- pomoć u prevođenju zakonodavstva Zajednice u relevantnim sektorima.

4. Stranke su suglasne ispitati načine primjene svojih propisa o tržišnom natjecanju na usklađenoj osnovi u takvim slučajevima kada je ugrožena trgovima između njih.

GLAVA VI.

GOSPODARSKA SURADNJA

Članak 44.

1. Zajednica i Republika Azerbajdžan uspostavljaju gospodarsku suradnju čiji je cilj doprinijeti procesu gospodarske reforme i oporavka te održivom razvoju Republike Azerbajdžana. Takva suradnja jača postojeće gospodarske veze u korist objiju stranaka.

2. Pripremit će se politike i druge mjere koje će dovesti do gospodarskih i socijalnih reformi te restrukturiranja gospodarskog i trgovinskog sustava u Republici Azerbajdžanu, a bit će vođene zahtjevima održivosti i skladnog društvenog razvoja; također će u potpunosti obuhvatiti pitanja okoliša.

3. U tom smislu suradnja će biti usmjerena posebno na gospodarski i društveni razvoj, razvoj ljudskih potencijala, podršku poduzećima (uključujući privatizaciju, ulaganje i razvoj financijskih usluga), poljoprivredu i hranu, energetiku, promet, turizam, zaštitu okoliša, regionalnu suradnju i monetarnu politiku.

4. Posebna se pozornost posvećuje mjerama poput usklađenosti sa zakonodavstvom na snazi u Republici Azerbajdžanu koje je sposobno podupirati suradnju među neovisnim državama Transkavkaskе regije i s ostalim susjednim državama s ciljem poticanja skladnog razvoja regije.

5. Prema potrebi, tehnička pomoć Zajednice može podupirati gospodarsku suradnju i ostale oblike suradnje predviđene u ovom Sporazumu, uzimajući u obzir relevantne uredbe Vijeća Zajednice koje se primjenjuju na tehničku pomoć neovisnim državama, prioritete dogovorene u indikativnom programu koji se odnosi na tehničku pomoć Zajednice Republici Azerbajdžanu te uspostavljenu suradnju i postupke provedbe.

Članak 45.

Suradnja u području trgovine robom i uslugama

Stranke će surađivati s ciljem osiguranja vođenja međunarodne trgovine Republike Azerbajdžana u skladu s pravilima WTO-a.

Takva suradnja uključuje posebna pitanja izravno značajna za olakšavanje trgovine, uključujući:

- stvaranje politike o trgovini i trgovinskim pitanjima, uključujući plaćanja i klirinške mehanizme,
- izradu relevantnog zakonodavstva,
- pomoć u pripremi za moguće pristupanje Republike Azerbajdžana WTO-u.

Članak 46.

Industrijska suradnja

1. Suradnja je usmjerena posebno na promicanje sljedećeg:

- razvoja poslovnih veza između gospodarskih subjekata objiju strana,
- sudjelovanja Zajednice u nastojanjima Republike Azerbajdžana da restrukturira svoju industriju,
- unaprjeđenja upravljanja,
- razvoja odgovarajućih tržišno utemeljenih trgovinskih pravila i praksi, kao i prijenosa znanja i iskustva,
- zaštite okoliša.

2. Odredbe ovog članka ne utječu na izvršenje pravila Zajednice o tržišnom natjecanju koji se primjenjuju na poduzeća.

Članak 47.

Građevinarstvo

Stranke surađuju u području građevinske industrije.

Ova suradnja, između ostalog, usmjerena je na modernizaciju i restrukturiranje građevinskog sektora u Republici Azerbajdžanu u skladu s načelima tržišnoga gospodarstva te na odgovarajući način uzima u obzir zdravlje, sigurnost i aspekte okoliša.

Članak 48.

Poticanje i zaštita ulaganja

1. Imajući na umu odgovarajuće ovlasti i nadležnosti Zajednice i država članica, suradnja je usmjerena na stvaranje povoljne klime za privatna ulaganja, domaća i strana, posebno

putem boljih uvjeta za zaštitu ulaganja, prijenos kapitala i razmjenu informacija o mogućnostima ulaganja.

2. Ciljevi suradnje su posebno:

- prema potrebi, sklapanje sporazuma o poticanju i zaštiti ulaganja između država članica i Republike Azerbajdžana,
- prema potrebi, sklapanje sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između država članica i Republike Azerbajdžana,
- stvaranje povoljnih uvjeta za privlačenje stranih ulaganja u azerbajdžansko gospodarstvo,
- uspostavljanje stabilnih i primjerenih poslovnih zakona i uvjeta te razmjenu informacija o zakonima, odredbama i administrativnim praksama u području ulaganja,
- razmjena informacija o mogućnostima ulaganja u obliku, između ostalog, trgovinskih sajmova, izložbi, trgovinskih tjedana i ostalih događanja.

Članak 49.

Javna nabava

Stranke surađuju u razvoju uvjeta za otvorenu i konkurentnu dodjelu ugovora za robe i usluge, posebno putem poziva za podnošenje ponuda.

Članak 50.

Suradnja u području normi i ocjene sukladnosti

1. Suradnja između stranaka promiče usklađivanje s međunarodno dogovorenim kriterijima, načelima i smjernicama u području kvalitete. Potrebna djelovanja će olakšati napredak prema međusobnom priznavanju u području ocjene sukladnosti, kao i poboljšanje kvalitete azerbajdžanskih proizvoda.

2. U tom smislu stranke surađuju na projektima tehničke pomoći koji će:

- promicati odgovarajuću suradnju s organizacijama i institucijama specijaliziranim u ovim područjima,
- promicati uporabu tehničkih uredbi Zajednice i primjenu europskih normi i postupaka ocjene sukladnosti,

— dozvoljavati razmjenu iskustava i tehničkih informacija u području upravljanja kvalitetom.

Članak 51.

Rudarstvo i sirovine

1. Stranke imaju za cilj povećati ulaganja i trgovinu u području rudarstva i sirovina.

2. Suradnja je posebno usmjerena na sljedeća područja:

— razmjenu informacija o izgledima rudarskog sektora i sektora obojenih metala,

— uspostavu pravnog okvira za suradnju,

— trgovinska pitanja,

— usvajanje i provedbu zakona o okolišu,

— osposobljavanje,

— sigurnost u rudarskoj industriji.

Članak 52.

Suradnja u području znanosti i tehnologije

1. Stranke promiču suradnju u civilnim znanstvenim istraživanjima i tehnološkom razvoju (ITR) na temelju uzajamne koristi i, uzimajući u obzir dostupnost resursa, odgovarajućeg pristupa svojim odgovarajućim programima i podložno primjerenim razinama učinkovite zaštite prava intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva (IPR).

2. Suradnja u području znanosti i tehnologije obuhvaća:

— razmjenu znanstvenih i tehničkih informacija,

— zajedničke aktivnosti u području istraživanja i tehnološkog razvoja,

— aktivnosti osposobljavanja i programe mobilnosti za znanstvenike, istraživače i tehničare uključene u istraživanje i tehnološki razvoj na obje strane.

U slučaju kada takva suradnja poprimi oblik aktivnosti koje uključuju obrazovanje i/ili osposobljavanje, ona se treba provoditi u skladu s odredbama članka 53.

Stranke mogu na temelju zajedničkog dogovora uspostaviti ostale oblike suradnje u području znanosti i tehnologije.

3. Suradnja obuhvaćena ovim člankom provodi se u skladu s posebnim dogovorima o kojima se pregovara i koji se sklapaju u skladu s postupcima koje usvoje obje stranke i kojima se, između ostalog, određuju odgovarajuće odredbe za zaštitu intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva.

Članak 53.

Obrazovanje i osposobljavanje

1. Stranke surađuju s ciljem podizanja razine općeg obrazovanja i stručnih kvalifikacija u Republici Azerbajdžanu u privatnom i javnom sektoru.

2. Suradnja je usmjerena posebno na sljedeća područja:

— modernizaciju sustava visokog obrazovanja i osposobljavanja u Republici Azerbajdžanu, uključujući sustav izdavanja svjedodžbi visokoškolskih obrazovnih ustanova i diploma visokog obrazovanja,

— osposobljavanje rukovoditelja u privatnom i javnom sektoru i državnih službenika u prioritetnim područjima koje je potrebno utvrditi,

— suradnju između obrazovnih ustanova i između obrazovnih ustanova i poduzeća,

— mobilnost nastavnika, diplomanata, administratora, mladih znanstvenika i istraživača te mladih ljudi,

— promicanje podučavanja u području europskih studija u okviru odgovarajućih institucija,

— podučavanje jezika Zajednice,

— poslijediplomsko osposobljavanje konferencijskih prevoditelja,

— osposobljavanje novinara,

— osposobljavanje osoba koje provode osposobljavanje,

— razmjena metoda podučavanja, poticanje korištenja modernih obrazovnih programa i tehničkih sredstava obrazovanja.

3. Moguće sudjelovanje jedne stranke u odgovarajućim programima u području obrazovanja i osposobljavanja druge

stranke može se razmotriti u skladu s njihovim odgovarajućim postupcima te će se, prema potrebi, uspostaviti institucionalni okviri i planovi suradnje na temelju sudjelovanja Republike Azerbajdžana u programu Zajednice Tempus.

Članak 54.

Poljoprivreda i poljoprivredno-industrijski sektor

Svrha suradnje u ovom području je provođenje agrarne reforme, modernizacija, privatizacija i restrukturiranje poljoprivrednog, poljoprivredno-industrijskog i uslužnog sektora u Republici Azerbajdžanu, razvoj domaćih i stranih tržišta za azerbajdžanske proizvode pod uvjetima koji osiguravaju zaštitu okoliša, uzimajući u obzir potrebu za poboljšanjem sigurnosti opskrbe hranom kao i razvoj poljoprivrednog poslovanja, obrade i distribucije poljoprivrednih proizvoda. Stranke su također usmjerene na postupno usklađivanje azerbajdžanskih normi s tehničkim propisima Zajednice koji se odnose na industrijske i poljoprivredne prehrambene proizvode, uključujući sanitarne i fitosanitarne standarde.

Članak 55.

Energetika

1. Suradnja se odvija prema načelima tržišnoga gospodarstva i Europske energetske povelje i imajući na umu Ugovor o Energetskoj povelji i Protokol o energetskoj učinkovitosti i povezanim okolišnim aspektima, imajući u vidu postupnu integraciju energetske tržišta u Europi.

2. Suradnja, između ostalog, obuhvaća sljedeća područja:

- formiranje i razvoj energetske politike,
 - poboljšanje u upravljanju i reguliranju energetskeg sektora u skladu s tržišnim gospodarstvom,
 - poboljšanje opskrbe energijom, uključujući sigurnost opskrbe, na ekonomičan i za okoliš prihvatljiv način,
 - promicanje štednje energije i energetske učinkovitosti te provedba Protokola uz Energetsku povelju o energetskoj učinkovitosti i povezanim okolišnim aspektima,
 - modernizaciju energetske infrastrukture,
 - poboljšanje energetske tehnologije opskrbe i krajnje potrošnje za različite vrste energije,
 - upravljanje i tehničko osposobljavanje u energetskeg sektoru,
 - prijevoz i provoz energetske materijala i proizvoda,
 - uvođenje niza institucionalnih, pravnih, fiskalnih i ostalih uvjeta nužnih za poticanje povećane energetske trgovine i ulaganja,
 - razvoj hidroelektričnih i ostalih obnovljivih energetskeg resursa.
3. Stranke razmjenjuju relevantne podatke koji se odnose na investicijske projekte u energetskeg sektoru, a posebno na one koji se odnose na izgradnju i obnovu plinovoda i naftovoda ili ostalih načina prijevoza energetskeg proizvoda. Također suraduju s ciljem što učinkovitije provedbe odredaba glave IV. i članka 48. koje se odnose na ulaganja u energetskeg sektor.

Članak 56.

Okoliš

1. Imajući na umu Europsku energetskeg povelju i Deklaraciju konferencije iz Lucerna iz 1993. godine te uzimajući u obzir Ugovor o Energetskoj povelji, a posebno njegov članak 19., te Protokol uz Energetsku povelju o energetskoj učinkovitosti i povezanim okolišnim aspektima, stranke razvijaju i jačaju suradnju u području okoliša i zdravlja ljudi.

2. Suradnja je usmjerena na suzbijanje pogoršanja stanja okoliša, a posebno:

- učinkovito praćenje razina onečišćenja i procjenom stanja okoliša; sustav obavješćivanja o stanju okoliša,
- suzbijanje lokalnog, regionalnog i prekograničnog onečišćenja zraka i vode,
- ekološku obnovu,
- održivu, učinkovitu i ekološki djelotvornu proizvodnju i uporabu energije,
- ekološku sigurnost industrijskeg postrojenja,
- klasifikaciju i sigurno rukovanje kemikalijama,
- kakvoću vode,
- izbjegavanje stvaranja otpada, recikliranje i sigurno zbrinjavanje, provedbu Bazelske konvencije,

- utjecaj poljoprivrede, erozije tla i kemijskog onečišćenja na okoliš,
- zaštitu i obnovu šuma,
- očuvanje biološke raznolikosti, zaštićenih područja i održivo korištenje i upravljanje biološkim resursima,
- planiranje korištenja zemljišta, uključujući graditeljstvo i urbanizam,
- korištenje gospodarskih i fiskalnih instrumenata,
- globalne klimatske promjene,
- obrazovanje i podizanje svijesti o okolišu,
- tehničku pomoć u odnosu na oporavak zona pogođenih radioaktivnošću i rješavanje pripadajućih zdravstvenih i društvenih problema,
- provedbu Konvencije iz Espooa o procjeni utjecaja na okoliš u prekograničnom kontekstu.

3. Suradnja se posebno odvija putem:

- planiranja postupanja u slučaju katastrofa i ostalih kriznih situacija,
- razmjene informacija i stručnjaka, uključujući informacije i stručnjake koji se bave prijenosom čistih tehnologija te čistim i ekološki prihvatljivim korištenjem biotehnologija,
- zajedničkih istraživačkih djelatnosti,
- poboljšanja zakona prema normama Zajednice,
- osposobljavanja u području okoliša i jačanja institucija,
- suradnje na regionalnoj razini, uključujući suradnju u okviru Europske agencije za okoliš, i na međunarodnoj razini,
- razvoja strategija, posebno s obzirom na globalna i klimatska pitanja te također s ciljem ostvarivanja održivog razvoja,
- studija utjecaja na okoliš,
- praćenja stanja okoliša.

Članak 57.

Promet

Stranke razvijaju i jačaju suradnju u području prometa.

Suradnja je, *inter alia*, usmjerena na restrukturiranje i modernizaciju prometnih sustava i mreža u Republici Azerbajdžanu te na razvoj i osiguranje, prema potrebi, sukladnosti prometnih sustava u kontekstu postizanja globalnog prometnog sustava. Posebno se uzimaju u obzir tradicionalne komunikacijske veze između neovisnih država u Transkavkaskoj regiji te veze s ostalim susjednim državama.

Suradnja, *inter alia*, uključuje:

- modernizaciju upravljanja i djelovanja cestovnog prometa, željeznica, luka i zračnih luka,
- modernizaciju i razvoj željeznica, vodnih plovnih putova, cesta, luka, zračnih luka i infrastrukture zračne plovidbe, uključujući modernizaciju glavnih pravaca od zajedničkog interesa i transeuropskih veza za gore navedene načine prijevoza, posebno onih koji su povezani s projektom TRACECA; te osposobljavanje u gore navedenim područjima,
- promicanje i razvoj multimodalnog prometa,
- promicanje zajedničkih istraživačkih i razvojnih programa,
- pripremu zakonodavnog i institucionalnog okvira za razvoj i provedbu politike, uključujući privatizaciju sektora prometa.

Članak 58.

Poštanske usluge i telekomunikacije

U granicama svojih odgovarajućih ovlasti i nadležnosti, stranke šire i jačaju suradnju u sljedećim područjima:

- uspostavi politika i smjernica za razvoj telekomunikacijskog sektora i poštanskih usluga,
- razvoju načela tarifne politike i stavljanja na tržište u telekomunikacijskim i poštanskim uslugama,
- provođenju prijenosa tehnologije te znanja i iskustva, uključujući europske tehničke norme i sustave certificiranja,
- poticanju razvoja projekata za telekomunikacijske i poštanske usluge te privlačenju ulaganja,

- povećanju učinkovitosti i kvalitete pružanja telekomunikacijskih i poštanskih usluga, između ostalog i putem liberalizacije djelatnosti u podsektorima,
- naprednoj primjeni telekomunikacija, posebno u području elektroničkog prijenosa financijskih sredstava,
- upravljanju telekomunikacijskim mrežama i njihovoj „optimizaciji”,
- prikladnom regulatornom temelju za pružanje telekomunikacijskih i poštanskih usluga te za korištenje spektra radio frekvencija,
- osposobljavanju u području telekomunikacijskih i poštanskih usluga za poslovanje u tržišnim uvjetima.

Članak 59.

Financijske usluge

Suradnja je posebno usmjerena na olakšavanje uključenja Republike Azerbajdžana u opće prihvaćene sustave uzajamnih namira. Tehnička pomoć usmjerena je na:

- razvoj suvremenog sustava privatnih i posebno komercijalnih bankarskih i financijskih usluga, razvoj zajedničkog tržišta kreditnih sredstava, uključenje Republike Azerbajdžan u opće prihvaćen sustav uzajamnih namira,
- razvoj fiskalnog sustava i njegovih institucija u Republici Azerbajdžanu, razmjenu iskustava i osposobljavanje osoblja,
- razvoj usluga osiguranja koje bi, između ostalog, stvorile povoljan okvir za sudjelovanje trgovačkih društava Zajednice u osnivanju zajedničkih ulaganja u sektoru osiguranja u Republici Azerbajdžanu, kao i razvoj osiguranja izvoznih kredita.

Ova suradnja posebno pridonosi poticanju razvoja odnosa između Republike Azerbajdžana i država članica u sektoru financijskih usluga.

Članak 60.

Restrukturiranje poduzeća i privatizacija

Prepoznajući da je privatizacija od velike važnosti za održivi gospodarski oporavak, stranke su suglasne sa suradnjom na razvoju potrebnog institucionalnog, pravnog i metodološkog okvira. U tu se svrhu pruža tehnička pomoć radi provedbe

programa privatizacije prihvaćenog koji je usvojio Parlament Azerbajdžana. Posebna pozornost posvetit će se pravilnoj i transparentnoj prirodi procesa privatizacije.

Tehnička pomoć je, *inter alia*, usmjerena na:

- razvoj institucionalnih temelja unutar Vlade Azerbajdžana koji će biti sposobni odrediti i upravljati procesom privatizacije,
- osnivanje baze podataka poduzeća,
- korporatizaciju poduzeća,
- razvoj sustava masovne privatizacije koji će biti usmjeren na prijenos vlasništva na stanovnike na temelju sustava vaučera,
- razvoj sustava za registraciju poslovnih udjela,
- razvoj sustava za prodaju po javnom natječaju pojedinih poduzeća za koja se smatra da nisu prikladna za sudjelovanje u programu masovne privatizacije,
- restrukturiranje poduzeća koja još nisu spremna za privatizaciju,
- razvoj privatnih poduzeća, posebno u sektoru malog i srednjeg poduzetništva.

Cilj ove suradnje je pridonijeti revitalizaciji gospodarstva Azerbajdžana, promicanje stranog ulaganja te razvoj odnosa između Azerbajdžana i država članica.

Članak 61.

Regionalni razvoj

1. Stranke jačaju suradnju u području regionalnog razvoja i planiranja korištenja zemljišta.
2. U tu svrhu potiču razmjenu informacija nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela u Zajednici i njezinim državama članicama i u Republici Azerbajdžanu o regionalnim politikama i politikama planiranja korištenja zemljišta te o metodama oblikovanja regionalnih politika s posebnim naglaskom na razvoj područja u nepovoljnom položaju.

Također potiču izravne kontakte između gore navedenih tijela te između regionalnih i javnih organizacija odgovornih za planiranje regionalnog razvoja s ciljem, *inter alia*, razmjene metoda i načina poticanja regionalnog razvoja.

Članak 62.**Socijalna suradnja**

1. S obzirom na zdravlje i sigurnost, stranke razvijaju suradnju među sobom s ciljem poboljšanja razine zaštite zdravlja i sigurnosti radnika.

Suradnja posebno uključuje:

- obrazovanje i osposobljavanje o pitanjima zaštite zdravlja i sigurnosti s posebnim naglaskom na visokorizične sektore djelatnosti,
- razvoj i promicanje preventivnih mjera za suzbijanje profesionalnih oboljenja i ostalih oboljenja povezanih s radom,
- sprječavanje opasnosti od teških nesreća i upravljanje otrovnim kemikalijama,
- istraživanje radi razvoja baze znanja o radnom okruženju te zdravlju i sigurnosti radnika.

2. S obzirom na zapošljavanje, suradnja posebno uključuje tehničku pomoć za:

- optimizaciju tržišta rada,
- modernizaciju službi za zapošljavanje i savjetovanje,
- planiranje i upravljanje programima restrukturiranja,
- poticanje razvoja lokalnog zapošljavanja,
- razmjenu informacija o programima fleksibilnog zapošljavanja, uključujući programe koji potiču samozapošljavanje i promiču poduzetništvo.

3. Stranke posebnu pažnju posvećuju suradnji u području socijalne zaštite koja, između ostalog, uključuje suradnju u planiranju i provedbi reformi socijalne zaštite u Republici Azerbajdžanu.

Ove su reforme usmjerene na razvoj metoda zaštite koje su svojstvene tržišnim gospodarstvima u Republici Azerbajdžanu i obuhvaćaju sve oblike socijalne zaštite.

Članak 63.**Turizam**

Stranke jačaju i razvijaju međusobnu suradnju koja uključuje:

- unaprjeđenje turističke djelatnosti,
- povećanje protoka informacija,
- prijenos znanja i iskustava,
- proučavanje mogućnosti za zajedničko djelovanje,
- suradnju između službenih turističkih tijela,
- osposobljavanje za razvoj turizma.

Članak 64.**Mala i srednja poduzeća**

1. Stranke imaju za cilj razvoj i jačanje malih i srednjih poduzeća i njihovih udruženja te suradnju između MSP-ova u Zajednici i Republici Azerbajdžanu.

2. Suradnja uključuje tehničku pomoć, posebno u sljedećim područjima:

- razvoj zakonodavnog okvira za MSP-ove,
- razvoj odgovarajuće infrastrukture (agencija za potporu MSP-ovima, komunikaciju, pomoć u stvaranju fonda za MSP-ove),
- razvoj tehnoloških parkova,
- osposobljavanje u području marketinga, računovodstva i kontrole kvalitete proizvoda.

Članak 65.**Informacije i komunikacije**

Stranke podupiru razvoj suvremenih metoda rukovanja informacijama, uključujući medije, te potiču učinkovitu međusobnu razmjenu informacija. Prednost se daje programima čiji je cilj pružanje javnosti osnovnih informacija o Zajednici i Republici Azerbajdžanu, uključujući, kada je to moguće, pristup bazama podataka u potpunosti poštujući prava intelektualnog vlasništva.

Članak 66.**Zaštita potrošača**

Stranke započinju blisku suradnju s ciljem postizanja usklađenosti njihovih sustava zaštite potrošača. Ova suradnja može uključivati razmjenu informacija o radu zakonodavstva i institucionalnoj reformi, uspostavljanju stalnih sustava uzajamnog

obavješćivanja o opasnim proizvodima, unaprjeđenje informacija koje se pružaju potrošačima, posebno o cijenama, karakteristikama proizvoda i usluga, razvoj razmjena između predstavnika interesa potrošača, te povećanje usklađenosti politika zaštite potrošača i organizaciju seminara i vježbeničkog staža.

Članak 67.

Carina

1. Cilj suradnje je osigurati poštovanje svih odredaba čije je usvajanje planirano u vezi s trgovinom i poštenom trgovinom te postizanje usklađivanje carinskog sustava Republike Azerbajdžana sa sustavom Zajednice.

2. Suradnja posebno uključuje sljedeće:

- razmjenu informacija,
- poboljšanje radnih metoda,
- uvođenje kombinirane nomenklature i jedinstvene carinske deklaracije,
- međusobno povezivanje prozovnih sustava Zajednice i Republike Azerbajdžana,
- pojednostavljenje pregleda i formalnosti s obzirom na prijevoz robe,
- potpora uvođenju suvremenih carinskih informacijskih sustava,
- organizaciju seminara i vježbeničkog staža.

Tehnička pomoć pruža se kada je to potrebno.

3. Ne dovodeći u pitanje daljnju suradnju predviđenu ovim Ugovorom, a posebno člancima 72. i 74., zajednička pomoć za carinska pitanja između administrativnih tijela objiju ugovornih stranaka odvija se u skladu s odredbama Protokola u prilogu ovom Ugovoru.

Članak 68.

Suradnja u području statistike

Suradnja u ovom području ima za cilj razvoj učinkovitog statističkog sustava radi pružanja pouzdanih podataka potrebnih za potporu i praćenje procesa gospodarske reforme te doprinos razvoju privatnog poduzetništva u Republici Azerbajdžanu. Također obuhvaća i zaštitu povjerljivosti.

Stranke posebno surađuju u sljedećim područjima:

- prilagodbi azerbajdžanskog statističkog sustava međunarodnim metodama, normama i klasifikaciji,
- razmjeni statističkih podataka,
- pružanju nužnih statističkih makroekonomskih i mikroekonomskih podataka radi provedbe i upravljanja gospodarskim reformama.

Zajednica u tom smislu doprinosi pružanjem tehničke pomoći Republici Azerbajdžanu.

Članak 69.

Ekonomska znanost

Stranke olakšavaju proces gospodarske reforme i usklađivanja gospodarskih politika surađujući kako bi poboljšale razumijevanje osnova njihovih gospodarstava te izradu i provedbu gospodarske politike u tržišnim gospodarstvima. U tom smislu stranke razmjenjuju informacije o makroekonomskim rezultatima i izgledima.

Zajednica pruža tehničku pomoć kako bi:

- pomogla Republici Azerbajdžanu u procesu gospodarske reforme pružanjem stručne savjetodavne i tehničke pomoći,
- potaknula suradnju između ekonomista radi pospešivanja prijenosa znanja i iskustava za oblikovanje gospodarskih politika te omogućila širenje istraživanja značajnog za politiku.

Članak 70.

Monetarna politika

Na zahtjev azerbajdžanskih tijela, Zajednica pruža tehničku pomoć namijenjenu potpori nastojanja Republike Azerbajdžana u jačanju vlastitog monetarnog sustava i uvođenju potpune konvertibilnosti valute.

To će uključivati tehničku pomoć za osmišljavanje i primjenu monetarne i kreditne politike Republike Azerbajdžan u potpunoj koordinaciji s međunarodnim financijskim institucijama te za osposobljavanje osoblja i razvoj financijskih tržišta, uključujući burzu. Također su uključene neformalne razmjene stajališta o načelima i funkcioniranju Europskog monetarnog sustava i uredbama Zajednice o financijskim tržištima i kretanjima kapitala.

GLAVA VII.

SURADNJA NA PITANJIMA POVEZANIMA S DEMOKRACIJOM I LJUDSKIM PRAVIMA

Članak 71.

Stranke surađuju u svim pitanjima koja su bitna za osnivanje i jačanje demokratskih institucija, uključujući i one koje su potrebne kako bi se ojačala vladavina prava i zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda u skladu s međunarodnim pravom i načelima OEES-a.

Ova suradnja ostvaruje se u obliku programa tehničke pomoći koji su, *inter alia*, namijenjeni pomoći u izradi zakonodavstva i propisa; provedbi takvog zakonodavstva; funkcioniranju pravosudnih tijela; ulozi države u pitanjima pravosuđa; te u funkcioniranju izbornog sustava. Ako je potrebno, mogu uključivati i osposobljavanje. Stranke potiču kontakte i razmjenu između svojih nacionalnih, regionalnih i pravosudnih tijela, parlamentarnih i nevladinih organizacija.

GLAVA VIII.

SURADNJA NA SPRJEČAVANJU NEZAKONITIH AKTIVNOSTI I SPREČAVANJU I KONTROLI ILEGALNE IMIGRACIJE

Članak 72.

Stranke uspostavljaju suradnju čiji je cilj sprečavanje nezakonitih aktivnosti kao što su:

- nezakonite aktivnosti u području gospodarstva, uključujući korupciju,
- nezakonite transakcije različite robe, uključujući industrijski otpad,
- krivotvorenje.

Suradnja u gore navedenim područjima temeljit će se na međusobnim savjetovanjima i bliskom uzajamnom djelovanju. Može biti pružena tehnička i administrativna pomoć, uključujući u sljedećim područjima:

- izradi nacionalnog zakonodavstva u području sprečavanja nezakonitih aktivnosti,
- osnivanju informativnih centara,
- povećavanju učinkovitosti institucija uključenih u sprečavanje nezakonitih aktivnosti,
- osposobljavanju osoblja i razvoju istraživačke infrastrukture

- izradi uzajamno prihvatljivih mjera koje sprečavaju nezakonite aktivnosti.

Članak 73.

Pranje novca

1. Stranke su suglasne da je prijeko potrebno uložiti napore i surađivati kako bi se spriječila uporaba njihovih financijskih sustava općenito za pranje prihoda od kaznenih djela, a posebno kaznenih djela povezanih s drogom.

2. Suradnja u ovom području uključuje administrativnu i tehničku pomoć radi uspostavljanja primjerenih normi protiv pranja novca koje su istovjetne onima koje je usvojila Zajednica i međunarodni forumi u ovom području, uključujući Radnu skupinu za financijsko djelovanje (FATF).

Članak 74.

Droge

Stranke u okviru vlastitih odgovarajućih ovlasti i nadležnosti surađuju u vezi s povećanjem učinkovitosti i uspješnosti politika i mjera za borbu protiv nezakonite proizvodnje, nabave i trgovine opojnim drogama i psihotropnim tvarima, uključujući sprečavanje zlouporabe kemijskih prekursora, kao i s promicanjem sprečavanja i smanjenja potražnje za drogom. Suradnja u ovom području temelji se na međusobnom savjetovanju i bliskoj koordinaciji između stranaka o ciljevima i mjerama za različita područja povezana s drogom.

*Članak 75.***Ilegalna imigracija**

1. Države članice i Republika Azerbajdžan suglasne su surađivati radi sprječavanja i kontrole ilegalne imigracije. U tu svrhu:

— Republika Azerbajdžan pristaje, na zahtjev države članice i bez dodatnih formalnosti, ponovno prihvatiti sve svoje državljane koji su ilegalno prisutni na državnom području države članice,

— i svaka država članica pristaje, na zahtjev Republike Azerbajdžana i bez dodatnih formalnosti, ponovno prihvatiti sve svoje državljane, kako je to utvrđeno za potrebe Zajednice, koji su ilegalno prisutni na državnom području Republike Azerbajdžan.

U te svrhe, države članice i Republika Azerbajdžan svojim će državljanima osigurati potrebne osobne isprave.

2. Republika Azerbajdžan pristaje sklopiti s državama članicama koje to zatraže bilateralne sporazume koji uređuju posebne obveze za ponovni prihvat, uključujući obvezu ponovnog prijvata državljana drugih zemalja i osoba bez državljanstva koje su iz Republike Azerbajdžana došle na državno područje bilo koje od tih država članica ili koje su iz bilo koje od tih država članica došle na državno područje Republike Azerbajdžana.

3. Vijeće za suradnju razmatra koji drugi zajednički naponi mogu biti učinjeni kako bi se spriječila i kontrolirala ilegalna imigracija.

GLAVA IX.

KULTURNA SURADNJA*Članak 76*

Stranke se obvezuju promicati, poticati i omogućiti kulturnu suradnju. Prema potrebi, programi Zajednice za kulturnu suradnju ili programi jedne ili više država članica mogu biti predmet suradnje te se mogu razvijati daljnje aktivnosti od zajedničkog interesa.

Suradnja može uključivati:

— razmjenu informacija i iskustava u području zaštite i održavanja spomenika i povijesnih mjesta (arhitektonsko nasljeđe),

— kulturnu razmjenu između institucija, umjetnika i drugih ljudi koji rade u području umjetnosti.

GLAVA X.

FINANCIJSKA SURADNJA U PODRUČJU TEHNIČKE POMOĆI*Članak 77.*

Kako bi se postigli ciljevi ovog Sporazuma i u skladu s člankom 78., 79. i 80., Republika Azerbajdžan koristi privremenu financijsku pomoć Zajednice putem tehničke pomoći u obliku bespovratnih sredstava. Svrha ove pomoći je ubrzati gospodarske pretvorbu Republike Azerbajdžana.

Članak 78.

Financijska pomoć pokrivena je u okviru programa Tacis kako je to predviđeno u relevantnoj Uredbi Vijeća Zajednice.

Članak 79.

Ciljevi i područja financijske pomoći Zajednice utvrđeni su u indikativnom programu koji odražava uspostavljene prioritete koje dogovaraju dvije stranke uzimajući u obzir potrebe Republike Azerbajdžana, apsorpcijsku sposobnost sektora i napredak reforme. Stranke o tome obavješćuju Vijeće za suradnju.

Članak 80.

Kako bi se omogućila optimalna uporaba raspoloživih resursa, stranke osiguravaju da se doprinosi tehničke pomoći Zajednice izvršavaju u bliskoj koordinaciji s doprinosima iz drugih izvora kao što su države članice, druge države i međunarodne organizacije kao Međunarodna banka za obnovu i razvoj i Europska banka za obnovu i razvoj.

GLAVA XI.

INSTITUCIONALNE, OPĆE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 81.

Ovim se osniva Vijeće za suradnju koje nadzire provedbu ovog Sporazuma. Ono se na ministarskoj razini sastaje jedanput godišnje. Razmatra sva važna pitanja koja se javljaju u okviru ovog Sporazuma i sva druga bilateralna ili međunarodna pitanja od zajedničkog interesa radi postizanja ciljeva ovog Sporazuma. Vijeće za suradnju također može davati odgovarajuće preporuke prema dogovoru između dviju stranaka.

službenika. Dužnost predsjednika Odbora za suradnju naizmjenice obnašaju Zajednica i Republika Azerbajdžan.

Vijeće za suradnju utvrđuje u svojem poslovniku dužnosti Odbora za suradnju koje uključuju pripreme sastanaka Vijeća za suradnju i način na koji Odbor djeluje.

Članak 82.

1. Vijeće za suradnju sastoji se od članova Vijeća Europske unije i članova Komisije Europskih zajednica, s jedne strane, i članova Vlade Republike Azerbajdžana, s druge strane.

2. Vijeće za suradnju može prenijeti bilo koju od svojih ovlasti na Odbor za suradnju koji će osigurati kontinuitet sastanaka Vijeća za suradnju.

Članak 84.

Vijeće za suradnju može donijeti odluku o osnivanju bilo kojeg drugog posebnog odbora ili tijela koje mu može pomagati u obavljanju njegovih dužnosti i određuje sastav i dužnosti takvih odbora ili tijela i način na koji ona djeluju.

2. Vijeće za suradnju donosi svoj poslovnik.

Članak 85.

3. Dužnost predsjednika Vijeća za suradnju naizmjenice obnašaju predstavnik Zajednice i član Vlade Republike Azerbajdžana.

Pri razmatranju svih pitanja koja se javljaju u okviru ovog Sporazuma u odnosu na odredbu koja upućuje na članak GATT-a/WTO-a, Vijeće za suradnju u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir tumačenje koje članovi WTO-a obično primjenjuju na taj članak GATT-a/WTO-a.

Članak 83.

1. Vijeću za suradnju u izvršavanju njegovih dužnosti pomaže Odbor za suradnju koji se sastoji od predstavnika članova Vijeća Europske unije i članova Komisije Europskih zajednica, s jedne strane, i predstavnika Vlade Republike Azerbajdžan, s druge strane, obično na razini viših državnih

Članak 86.

Ovim se osniva Parlamentarni odbor za suradnju. On je forum unutar kojega se članovi azerbajdžanskog parlamenta i Europskog parlamenta sastaju i izmjenjuju stajališta. Sastaje se u razmacima koje sam određuje.

Članak 87.

1. Parlamentarni odbor za suradnju sastoji se od članova Europskog parlamenta, s jedne strane, i članova azerbajdžanskog parlamenta, s druge strane.
2. Parlamentarni odbor za suradnju donosi svoj poslovnik.
3. Parlamentarnim odborom za suradnju naizmjenice predsjedava Europski parlament odnosno azerbajdžanski parlament u skladu s odredbama utvrđenima u njegovom poslovniku.

Članak 88.

Parlamentarni odbor za suradnju može od Vijeća za suradnju zatražiti relevantne informacije o provedbi ovog Sporazuma, a Vijeće Odboru tada dostavlja tražene informacije.

Parlamentarni odbor za suradnju obavješćuje se o preporukama Vijeća za suradnju.

Parlamentarni odbor za suradnju može davati preporuke Vijeću za suradnju.

Članak 89.

1. U okviru ovog Sporazuma, svaka se stranka obvezuje osigurati da fizičke i pravne osobe druge stranke imaju pristup nadležnim sudovima i administrativnim tijelima stranaka bez diskriminacije u odnosu na vlastite državljanke kako bi branili svoja osobna prava i prava vlasništva, uključujući ona koji se odnose na intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo.
2. U granicama svojih odgovarajućih ovlasti i nadležnosti, stranke:
 - potiču prihvaćanje arbitraže za rješavanje sporova koji proizlaze iz poslovnih transakcija i suradnje koje su sklopili gospodarski subjekti Zajednice i gospodarski subjekti Republike Azerbajdžana,
 - su suglasne da u slučaju kada se spor podnese na arbitražu, svaka stranka u sporu može, osim u slučaju kada pravila arbitražnog tijela koje su odabrale stranke predviđaju drukčije, izabrati svog arbitra, bez obzira na njegovo državljanstvo, te da predsjedajući treći arbitar ili jedini arbitar može biti državljanin treće države,

- će predložiti da njihovi gospodarski subjekti zajedničkom suglasnošću odaberu pravo koje se primjenjuje na njihove ugovore,
- potiču pozivanje na arbitražna pravila koja je razradila Komisija Ujedinjenih naroda za međunarodno trgovačko pravo (Uncitral) i na arbitražu bilo kojeg tijela države potpisnice Konvencije o priznanju i izvršenju stranih arbitražnih odluka sastavljene u New Yorku 10. lipnja 1958.

Članak 90.

Nijedna odredba ovog Sporazuma ne sprječava stranku u poduzimanju bilo kakvih mjera:

- (a) koje smatra potrebnima za sprečavanje otkrivanja informacija koje su protivne njezinim ključnim sigurnosnim interesima;
- (b) koje se odnose na proizvodnju ili trgovinu oružjem, streljivom ili ratnim materijalom ili na istraživanje, razvoj ili proizvodnju neophodne za obrambene svrhe, pod uvjetom da takve mjere ne narušavaju uvjete tržišnog natjecanja u odnosu na proizvode koji nisu namijenjeni isključivo u vojne svrhe;
- (c) koje smatra neophodnima za svoju sigurnost u slučaju ozbiljnih unutarnjih poremećaja koju utječu na očuvanje zakona i reda, u vrijeme rata ili ozbiljne međunarodne napetosti koja predstavlja ratnu prijetnju ili radi ispunjavanja obveza koje je preuzela radi očuvanja mira i međunarodne sigurnosti;
- (d) koje smatra potrebnima kako bi poštovala svoje međunarodne obveze u vezi s nadzorom industrijskih proizvoda i tehnologije s dvojnog namjenom.

Članak 91.

1. U područjima obuhvaćenima ovim Sporazumom i ne dovodeći u pitanje bilo koju posebnu odredbu sadržanu u njemu:
 - režim koji Republika Azerbajdžan primjenjuje u odnosu na Zajednicu ne smije dovesti ni do kakve diskriminacije između država članica, njihovih državljana ili njihovih trgovačkih društava ili poduzeća,
 - režim koji Zajednica primjenjuje u odnosu na Republiku Azerbajdžan ne smije dovesti ni do kakve diskriminacije između državljana Azerbajdžana ili njegovih trgovačkih društava ili poduzeća.
2. Odredbe stavka 1. ne dovode u pitanje pravo stranaka na primjenjivanje relevantnih odredaba njihovog fiskalnog zakonodavstva na porezne obveznike koji nisu u istim situacijama u pogledu njihovog mjesta boravišta.

Članak 92.

1. Svaka od dvije stranke može Vijeću za suradnju uputiti bilo koji spor koji se odnosi na primjenu ili tumačenje ovog Sporazuma.

2. Vijeće za suradnju može riješiti spor putem preporuke.

3. U slučaju da nije moguće riješiti spor u skladu sa stavkom 2., jedna od stranaka može obavijestiti drugu stranku o imenovanju miritelja; druga stranka mora tada u roku od dva mjeseca imenovati drugog arbitra. Za primjenu ovog postupka Zajednica i države članice smatraju se jednom strankom u sporu.

Vijeće za suradnju imenuje trećeg miritelja.

Preporuke miritelja prihvaćaju se većinom glasova. Takve preporuke nisu obvezujuće za stranke.

4. Vijeće za suradnju može utvrditi pravila postupka za rješavanje sporova.

Članak 93.

Stranke su suglasne da se na zahtjev jedne od stranaka odmah savjetuju putem odgovarajućih kanala kako bi raspravile bilo koje pitanje koje se odnosi na tumačenje ili provedbu ovog Sporazuma i druge bitne aspekte odnosa između stranaka.

Odredbe ovog članka ni na koji način ne utječu na i ne dovode u pitanje članke 14., 92. i 98.

Članak 94.

Tretman dodijeljen Republici Azerbajdžanu na temelju ovog Sporazuma ni u kojem slučaju nije povoljniji od onog koji države članice dodjeljuju jedna drugoj.

Članak 95.

Za potrebe ovog Sporazuma, pojam „stranke” znači Republika Azerbajdžan, s jedne strane, i Zajednica ili države članice, ali Zajednica i države članice, u skladu s njihovim odgovarajućim ovlastima, s druge strane.

Članak 96.

U mjeri u kojoj su pitanja obuhvaćena ovim Sporazumom obuhvaćena i Ugovorom o energetskej povelji i njezinim protokolima, taj Ugovor i protokoli se nakon stupanja na snagu primjenjuju na takva pitanja, ali samo u mjeri u kojoj je takva primjena predviđena u njima.

Članak 97.

Ovaj se Sporazum sklapa na početno razdoblje od 10 godina. Ovaj se Sporazum automatski obnavlja svake godine pod uvjetom da nijedna stranka ne uputi drugoj stranci pisanu obavijest o otkazu ovog Sporazuma šest mjeseci prije njegovog isteka.

Članak 98.

1. Stranke poduzimaju sve opće i posebne mjere potrebne za ispunjavanje njihovih obveza predviđenih u skladu s ovim Sporazumom. One se brinu za to da se ciljevi određeni ovim Sporazumom postignu.

2. Ako jedna od stranaka smatra da druga stranka nije ispunila obvezu u skladu s ovim Sporazumom, ona može poduzeti odgovarajuće mjere. Prije nego što tako učini, osim u slučajevima osobite hitnosti, ona dostavlja Vijeću za suradnju sve relevantne informacije potrebne za temeljito ispitivanje situacije radi pronalaženja rješenja prihvatljivog za stranke.

Pri odabiru tih mjera, prednost se mora dati onim mjerama koje najmanje narušavaju funkcioniranje ovog Sporazuma. Vijeće za suradnju potrebno je odmah obavijestiti o ovim mjerama ako druga stranka to zatraži.

Članak 99.

Prilozi I., II., III., IV. i V. zajedno s Protokolom čine sastavni dio ovog Sporazuma.

Članak 100.

Dok se ne postignu jednaka prava za pojedince i gospodarske subjekte u skladu s njim, ovaj Sporazum ne utječe na prava koja su im osigurana putem postojećih sporazuma koji obvezuju jednu ili više država članica, s jedne strane, i Republiku Azerbajdžan, s druge strane, osim u područjima koja su u nadležnosti Zajednice i ne dovodeći u pitanje obveze država članica koje proizlaze iz ovog Sporazuma u područjima koja su u njihovoj nadležnosti.

Članak 101.

Ovaj Sporazum se, s jedne strane, primjenjuje na područjima na kojima se primjenjuje Ugovor o osnivanju Europske Zajednice, Ugovor o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik i Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju te pod uvjetima utvrđenima u tim Ugovorima i, s druge strane, na državnom području Republike Azerbajdžana.

Članak 102.

Glavni tajnik Vijeća Europske unije je depozitar ovog Sporazuma.

Članak 103.

Izvornik ovog Sporazuma, čiji su primjerci na danskom, engleskom, finskom, francuskom, grčkom, nizozemskom, njemačkom, portugalskom, španjolskom, švedskom, talijanskom i azerbajdžanskom jeziku jednako vjerodostojni, polaže se kod glavnog tajnika Vijeća Europske unije.

Članak 104.

Ovaj Sporazum stranke će odobriti u skladu s vlastitim postupcima.

Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon dana na koji stranke obavijeste glavnog tajnika Vijeća Europske unije da su postupci iz prvog stavka dovršeni.

Stupanjem na snagu, u mjeri u kojoj se to odnosi na odnose između Republike Azerbajdžana i Zajednice, ovaj Sporazum zamjenjuje Sporazum između Europske ekonomske zajednice, Europske zajednice za atomsku energiju i Saveza Sovjetskih Socijalističkih Republika o trgovini i trgovinskoj i gospodarskoj suradnji potpisan u Bruxellesu 18. prosinca 1989.

Članak 105.

U slučaju da prije dovršetka postupaka koji su potrebni za stupanje na snagu ovog Sporazuma odredbe određenih dijelova ovog Sporazuma stupe na snagu na temelju Privremenog sporazuma između Zajednice i Republike Azerbajdžana, stranke su suglasne da u takvim okolnostima izraz „dan stupanja na snagu ovog Sporazuma” znači dan stupanja na snagu Privremenog sporazuma.

Hecho en Luxemburgo, el veintidós de abril de mil novecientos noventa y seis.

Udfærdiget i Luxembourg, den toogtyvende april nitten hundrede og seksoghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am zweiundzwanzigsten April neunzehnhundertsechsunneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι δύο Απριλίου χίλια εννιακόσια ενενήντα έξι.

Done at Luxembourg on the twenty-second day of April in the year one thousand nine hundred and ninety-six.

Fait à Luxembourg, le vingt-deux avril mil neuf cent quatre-vingt-seize.

Fatto a Lussemburgo, addì ventidue aprile millenovecentonovantasei.

Gedaan te Luxemburg, de tweeëntwintigste april negentienhonderd zesennegentig.

Feito no Luxemburgo, em vinte e dois de Abril de mil novecentos e noventa e seis.

Tehty Luxemburgissa kahdentenkymmenentenätoisena päivänä huhtikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäkuusi.

Som skedde i Luxemburg den tjugoandra april nittonhundra nittiosex.

Ијирми ики апрел мин догуз јүз дохсан алтынчы ил тарихдә Лүксембург шәһәриндә имзаланмышдыр -

Pour le Royaume de Belgique

Voor het Koninkrijk België

Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

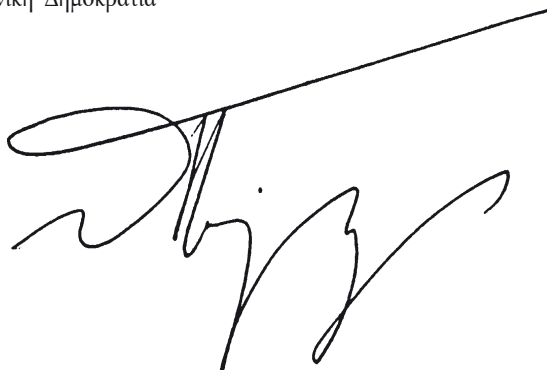
For Kongeriget Danmark

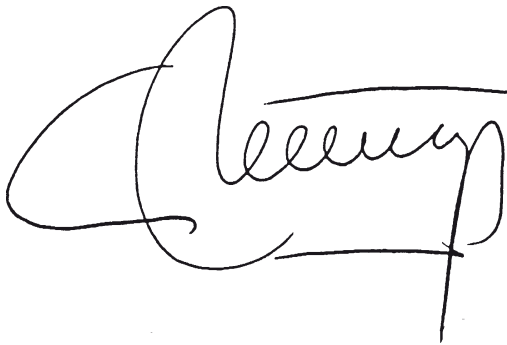
Für die Bundesrepublik Deutschland

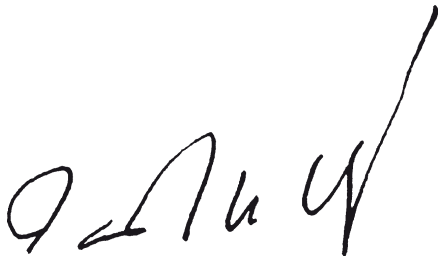
Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Cecilia' or similar, written in a cursive style.

Pour la République française

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. L. M.' or similar, written in a cursive style.

Thar ceann na hÉireann

For Ireland

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Ray Mitchell', written in a cursive style.

Per la Repubblica italiana

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Susan Agusta', written in a cursive style.

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'L.' or similar, written in a cursive style.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

Pela República Portuguesa

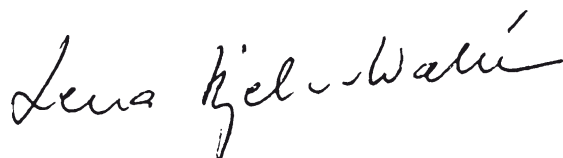

Suomen tasavallan puolesta

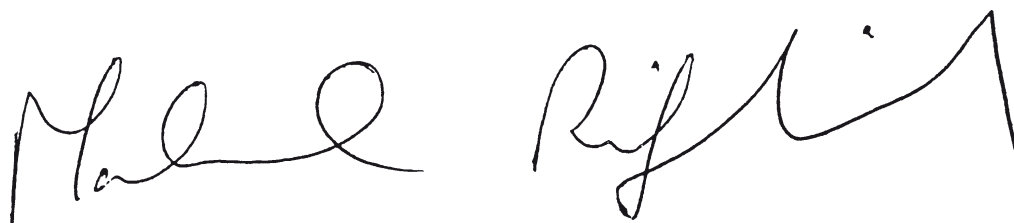
För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

Euroopa Ühenduse nimel

Por las Comunidades Europeas

For De Europæiske Fællesskaber

Für die Europäischen Gemeinschaften

Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες

For the European Communities

Pour les Communautés européennes

Per le Comunità europee

Voor de Europese Gemeenschappen

Pelas Comunidades Europeias

Euroopan yhteisöjen puolesta

För Europeiska gemenskaperna

АЗӘРБАЙҶАН РЕСПУБЛИКАСИ АДЫНҶАН

—

POPIS PRILOŽENIH DOKUMENATA

Prilog I. Indikativni popis povlastica koje Republika Azerbajdžan dodjeljuje neovisnim državama u skladu s člankom 9. stavkom 3.

Prilog II. Konvencije o intelektualnom, industrijskom i trgovačkom vlasništvu iz članka 42.

Prilog III. Financijske usluge iz članka 26. stavka 3.

Prilog IV. Rezerve Zajednice u skladu s člankom 23. stavkom 2.

Prilog V. Rezerve Republike Azerbajdžana u skladu s člankom 23. stavkom 4.

Protokol o uzajamnoj pomoći između administrativnih tijela u carinskim pitanjima

PRILOG I.

INDIKATIVNI POPIS POVLASTICA KOJE REPUBLIKA AZERBAJDŽAN DODJELJUJE NEOVISNIM DRŽAVAMA U SKLADU S ČLANKOM 9. STAVKOM 3.

1. Ne primjenjuju se uvozne carine.
 2. Ne primjenjuju se izvozne carine u odnosu na robu isporučenu u skladu s godišnjim bilateralnim međudržavnim trgovinskim dogovorima i dogovorima o suradnji u okviru nomenklature određene u njima.
 3. PDV se ne primjenjuje na uvoz.
 4. Trošarine se ne primjenjuju na uvoz.
-

PRILOG II.

KONVENCIJE O INTELEKTUALNOM, INDUSTRIJSKOM I TRGOVAČKOM VLASNIŠTVU IZ ČLANKA 42.

1. Članak 42. stavak 2. odnosi se na sljedeće multilateralne konvencije:

- Bernska konvencija za zaštitu književnih i umjetničkih djela (Pariški akt, 1971.)
- Međunarodna konvencija za zaštitu umjetnika izvođača, proizvođača fonograma i organizacija za radiodifuziju (Rim, 1961.)
- Protokol koji se odnosi na Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova (Madrid, 1989.)
- Nicanski sporazum o međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga za registraciju žigova (Ženeva 1977., izmijenjen 1979.)
- Budimpeštanski ugovor o međunarodnom priznavanju depozita mikroorganizama za potrebe patentnog postupka (1977., izmijenjen 1980.),
- Međunarodna konvencija za zaštitu novih biljnih sorti (UPOV) (Ženevski akt, 1991.)

2. Vijeće za suradnju može predložiti da se članak 42. stavak 2. primjenjuje na druge multilateralne konvencije. Ako se pojave problemi u području intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva koji utječu na trgovinske uvjete, poduzimaju se hitna savjetovanja na zahtjev jedne od stranaka s ciljem pronalaženja obostrano zadovoljavajućeg rješenja.

3. Stranke potvrđuju važnost koju pridaju obvezama koje proizlaze iz sljedećih multilateralnih konvencija:

- Pariška konvencija za zaštitu industrijskog vlasništva (Štokholmski akt, 1967. izmijenjen 1979.)
- Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova (Štokholmski akt, 1967. i izmijenjen 1979.)
- Ugovor o suradnji na području patenata (Washington, 1970. izmijenjen 1979. i 1984.)

4. Od stupanja na snagu ovog Sporazuma Republika Azerbajdžan dodjeljuje trgovačkim društvima i državljanima Zajednice u pogledu priznavanja i zaštite intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva, tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji je dodijeljen bilo kojoj trećoj zemlji u skladu s bilateralnim sporazumima.

5. Odredbe stavka 4. ne primjenjuju se na povlastice koje Republika Azerbajdžan dodjeljuje bilo kojoj trećoj zemlji na temelju stvarne reciprocnosti te na povlastice koje Republika Azerbajdžan dodjeljuje drugoj državi bivšeg SSSR-a.

PRILOG III.

FINANCIJSKE USLUGE IZ ČLANKA 26. STAVKA 3.

Financijska usluga je bilo koja usluga financijske prirode koju nudi pružatelj financijskih usluga stranke. Financijske usluge uključuju sljedeće aktivnosti:

A. Sve usluge osiguranja i usluge povezane s osiguranjem

1. Neposredno osiguranje (uključujući suosiguranje):
 - i. životno;
 - ii. neživotno.
2. Reosiguranje i retrocesija.
3. Posredovanju u osiguranju kao što su brokери i agencije.
4. Usluge vezane uz osiguranje, kao što su konzultantske i aktuarske usluge te usluge procjene rizika i usluge naplate odštetnih zahtjeva,

B. Bankarstvo i ostale financijske usluge (osim osiguranja)

1. Primanje depozita i drugih povratnih sredstava od građana.
2. Davanje zajmova svih vrsta, uključujući, *inter alia*, potrošačke kredite, hipotekarne kredite, faktoring i financiranje komercijalnih transakcija.
3. Financijski leasing
4. Sve usluge plaćanja i prijenosa novca, uključujući kreditne i debitne kartice, putničke čekove i bankovne mjenice.
5. Garancije i druga jamstva.
6. Trgovanje za vlastiti račun ili za račun stranaka, bilo na burzi, na vanburzovnom tržištu ili drukčije, sljedećim:
 - (a) instrumenti tržišta novca (čekovi, mjenice, potvrde o depozitu itd.);
 - (b) devize;
 - (c) izvedenice koje uključuju, ali nisu ograničene na, budućnosnice i opcije;
 - (d) tečajni i kamatni instrumenti, uključujući proizvode kao što su ugovori o razmjeni, ugovori o terminskom tečaju itd.
 - (e) prenosivi vrijednosni papiri;
 - (f) drugi prenosivi instrumenti i financijska sredstva, uključujući zlato.
7. Sudjelovanje u pitanjima svih vrsta vrijednosnih papira, uključujući pokroviteljstvo i plasiranje kao u svojstvu agenta (bilo javno ili privatno) i pružanje usluga vezanih uz takva pitanja.
8. Brokerski novčani poslovi.
9. Upravljanje aktivom, kao što je upravljanje gotovinom ili portfeljima, svi oblici upravljanja zajedničkim ulaganjima, upravljanja mirovinskim fondovima, skrbničke usluge deponiranja i povjerbe.
10. Usluge namire i klirinške usluge za financijska sredstva, uključujući vrijednosne papire, izvedenice i druge prenosive instrumente.

11. Savjetodavno posredovanje i ostale pomoćne financijske usluge za sve aktivnosti gore navedene u točkama 1. i 10., uključujući kreditne preporuke i analize, istraživanje i savjete o ulaganju i portfelju, savjete o stjecanju trgovačkih društava te restrukturiranju i strategiji trgovačkih društava.
12. Pružanje i prijenos financijskih informacija, te obrada financijskih podataka i pripadajuća programska podrška od pružatelja drugih financijskih usluga.

Sljedeće su aktivnosti isključene iz definicije financijskih usluga:

- (a) aktivnosti koje obavljaju središnje banke ili bilo koje druge javne institucije u provođenju monetarne i tečajne politike;
 - (b) aktivnosti koje provode središnje banke, vladine agencije ili tijela ili javne institucije za račun ili uz jamstvo vlade, osim kada te aktivnosti mogu obavljati pružatelji financijskih usluga u tržišnom natjecanju s takvim javnim tijelima;
 - (c) aktivnosti koje čine dio zakonskog sustava socijalne sigurnosti ili javnih mirovinskih programa, osim u slučaju kada te aktivnosti mogu obavljati pružatelji financijskih usluga u tržišnom natjecanju s javnim tijelima ili privatnim institucijama.
-

PRILOG IV.

REZERVE ZAJEDNICE U SKLADU S ČLANKOM 23. STAVKOM 2.**Rudarstvo**

U pojedinim državama članicama može se zahtijevati koncesija za rudarstvo i prava na minerale za trgovačka društva koja nisu pod kontrolom Zajednice.

Ribolov

Pristup i korištenje bioloških resursa i ribolovna područja koja se nalaze u morskim vodama koje su pod suverenitetom ili u nadležnosti država članica Zajednice ograničena je na ribarska plovila pod zastavom države članice Zajednice i koja su registrirana na području Zajednice osim ako je drukčije predviđeno.

Kupnja nekretnina

U pojedinim državama članicama kupnja nekretnine od strane trgovačkih društava koja nisu trgovačka društva Zajednice podložno je ograničenjima.

Audiovizualne usluge uključujući radio

Nacionalni tretman koji se odnosi na proizvodnju i distribuciju, uključujući emitiranje te druge oblike prijenosa javnosti, može biti rezervirano za audiovizualna djela koja zadovoljavaju određene kriterije podrijetla.

Telekomunikacijske usluge uključujući mobilne i satelitske usluge

Rezervirane usluge

U pojedinim je državama članicama pristup tržištu u pogledu dopunskih usluga i infrastrukture ograničen.

Profesionalne usluge

Usluge rezervirane za fizičke osobe koje su državljani država članica. Pod određenim uvjetima te osobe mogu osnivati trgovačka društva.

Poljoprivreda

U pojedinim državama članicama nacionalni tretman nije primjenjiv na trgovačka društva koja nisu pod kontrolom Zajednice, a koja žele započeti poljoprivredno poduzetništvo. Stjecanje vinograda od strane trgovačkih društava koja nisu pod kontrolom EZ-a podliježe notifikaciji ili, prema potrebi, odobrenju.

Usluge novinskih agencija

U pojedinim državama članicama ograničenja stranog udjela u izdavačkim društvima i društvima za radiodifuziju.

PRILOG V.

REZERVE REPUBLIKE AZERBAJDŽANA U SKLADU S ČLANKOM 23., STAVKOM 4.**Korištenje podzemlja i prirodnih bogatstava uključujući istraživanje i proizvodnju i rudarstvo**

Koncesija može biti potrebna za strana trgovačka društva u svrhu istraživanja i proizvodnje resursa ugljikovodika kao i za vađenje određenih ruda i kovina.

Ribolov

Za ribolov je potrebno ovlaštenje nadležnog tijela vlade.

Lov

Za lov je potrebno ovlaštenje nadležnog tijela vlade.

Kupovina nekretnina (nepokretne imovine)

Stranim trgovačkim društvima nije dopušteno stjecanje zemljišnih parcela. Međutim, ta trgovačka društva mogu uzeti u zakup zemljišne parcele na dugoročnoj osnovi.

Bankarske usluge

Ukupni kapital banaka u stranom vlasništvu ne smije biti veći od određenog postotka ukupnog kapitala u domaćem bankarskom sustavu.

Azerbajdžan se obvezuje ne smanjivati gornju granicu za azerbajdžanska društva kćeri i podružnice trgovačkih društva Zajednice koja ograničava cjelokupan udio stranog kapitala u azerbajdžanskom bankarskom sustavu koja se primjenjuje na dan parafiranja ovog Sporazuma, osim ako se to zahtijeva u okviru programa MMF-a u Azerbajdžanu.

Najkasnije u roku od pet godina od dana potpisivanja Sporazuma, Azerbajdžan će razmotriti mogućnost povećanja gornje granice, uzimajući u obzir sva relevantna monetarna, fiskalna, financijska razmatranja i razmatranja bilance plaćanja i stanje bankarskog sustava Azerbajdžana.

Usluge telekomunikacija i javnih medija

Neka ograničenja mogu se primjenjivati na strane udjele.

Profesionalne djelatnosti

Neke su djelatnosti zatvorene, ograničene ili podložne posebnim uvjetima za fizičke osobe koje nisu državljani Azerbajdžana.

Povijesne zgrade i spomenici

Djelatnosti u ovom području podliježu ograničenjima.

Primjena rezervi iz ovog Priloga ne može ni u kojem slučaju dovesti do tretmana koji je manje povoljan od tretmana koji se primjenjuje na trgovačka društva neke treće zemlje.

PROTOKOL

o uzajamnoj pomoći između administrativnih tijela u carinskim pitanjima

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ovog Protokola:

- (a) „carinsko zakonodavstvo” znači sve pravne i regulatorne odredbe koje se primjenjuju na području stranaka i uređuju uvoz, izvoz, provoz robe i njihovo stavljanje u carinski postupak, uključujući mjere zabrane, ograničenja i nadzora;
- (b) „podnositelj molbe” znači nadležno administrativno tijelo koje je u tu svrhu odredila stranka i koje podnosi molbu za pomoć u carinskim pitanjima;
- (c) „primatelj molbe” znači nadležno administrativno tijelo koje je u tu svrhu odredila stranka i koje prima molbu za pomoć u carinskim pitanjima;
- (d) „osobni podaci” znače sve informacije koje se odnose na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili ga je moguće utvrditi.

Članak 2.

Područje primjene

1. Stranke si međusobno pomažu u područjima u njihovoj nadležnosti, na način i prema uvjetima utvrđenima u ovom Protokolu, u sprječavanju, otkrivanju i istraživanju svih postupaka koji predstavljaju povredu carinskog zakonodavstva.
2. Pomoć u carinskim pitanjima kako je predviđena u ovom Protokolu primjenjuje se na sva administrativna tijela stranaka koja su nadležna za primjenu ovog Protokola. Ona ne dovodi u pitanje pravila koja uređuju uzajamnu pravnu pomoć u kaznenim stvarima. Također ne obuhvaća informacije dobivene izvršavanjem ovlasti na zahtjev pravosudnih tijela, osim ako su ta tijela suglasna.

Članak 3.

Pomoć na temelju molbe

1. Na traženje podnositelja molbe, primatelj molbe pruža sve relevantne informacije kako bi omogućilo da osigura ispravnu primjenu carinskog zakonodavstva, uključujući informacije u vezi s primijećenim ili planiranim postupcima koje jesu ili bi mogli predstavljati povredu takvog zakonodavstva.
2. Na traženje podnositelja molbe, primatelj molbe ga obavješćuje o tomu je li roba izvezena s područja jedne od stranaka pravilno uvezena na područje druge stranke navodeći, ako je potrebno, carinski postupak primijenjen na tu robu.
3. Na traženje podnositelja molbe, primatelj molbe u okviru svojih zakona poduzima potrebne mjere kako bi se osigurao nadzor:
 - (a) fizičkih i pravnih osoba za koje postoje osnovani razlozi za uvjerenje da krše ili su prekršile carinsko zakonodavstvo;
 - (b) mjesta gdje se roba skladišti na način koji daje razloge za sumnju da je namijenjena za opskrbu postupaka koji predstavljaju povredu carinskog zakonodavstva;
 - (c) kretanja robe za koja je primijećeno da mogu dovesti do povrede carinskog zakonodavstva;
 - (d) prijevozna sredstva za koje postoje osnovani razlozi za uvjerenje da su korištena ili bi mogla biti korištena u postupcima koji predstavljaju povredu carinskog zakonodavstva.

Članak 4.

Spontana pomoć

Stranke pružaju u skladu sa svojim zakonima, pravilima i drugim pravnim instrumentima pomoć jedna drugoj bez prethodne molbe ako to smatraju potrebnim radi ispravne primjene carinskog zakonodavstva, a posebno u slučaju kada dobiju informacije koje se odnose na:

- postupke koji predstavljaju ili koji djeluju kao povreda takvog zakonodavstva te koji mogu biti od interesa drugoj stranci,
- nova sredstva ili metode koje se primjenjuju u izvršavanju takvih postupaka,

- robu za koju se zna da je predmet povrede carinskog zakonodavstva,
- fizičke ili pravne osobe za koje postoje osnovani razlozi za uvjerenje da krše ili su prekršile carinsko zakonodavstvo,
- prijevozna sredstva za koje postoje osnovani razlozi za uvjerenje da su korištena, da se koriste ili da bi mogla biti korištena za postupke koji predstavljaju povredu carinskog zakonodavstva.

Članak 5.

Dostava/obavješćivanje

Na tražnje podnositelja molbe, primatelj molbe u skladu sa svojim zakonodavstvom poduzima sve potrebne mjere za:

- dostavu svih dokumenata,
- priopćivanje svih odluka

obuhvaćenih ovim Protokolom, adresatu s boravištem ili poslovnim nastanom na njegovom području. U takvim se slučajevima primjenjuje članak 6. stavak 3. u mjeri u kojoj se odnosi na molbu.

Članak 6.

Oblik i sadržaj molbi za pomoć

1. Molbe u skladu s ovim Protokolom izrađuju se u pisanom obliku. Popraćene su ispravama koje su potrebne da bi se omogućila usklađenost s molbom. Usmene molbe mogu se prihvatiti, u slučaju kada je to potrebno zbog hitnosti situacije, ali one se odmah moraju potvrditi u pisanom obliku.

2. Molbe u skladu sa stavkom 1. ovog članka uključuju sljedeće informacije:

- (a) podnositelj molbe;
- (b) zatražena mjera;
- (c) predmet i razlog podnošenja molbe;
- (d) zakoni, pravila i ostali uključeni pravni elementi;
- (e) što je moguće točnije i opsežnije naznake o fizičkim i pravnim osobama koje su predmet istražnih postupaka;

(f) sažetak relevantnih činjenica i već provedenih istražnih radnji, osim u slučajevima predviđenima u članku 5.

3. Zahtjevi se podnose na službenom jeziku primatelja molbe ili na jeziku koji je tom tijelu prihvatljiv.

4. Ako molbe ne udovoljava formalne zahtjeve, može se zatražiti njezin ispravak ili dopuna; moguće je, međutim, narediti mjere predostrožnosti.

Članak 7.

Rješavanje molbi

1. Radi rješavanja molbe za pomoć, primatelj molbe postupa u okviru granicama svoje nadležnosti i dostupnih sredstava kao da postupa za vlastiti račun ili na zahtjev drugih tijela te iste stranke pružanjem informacija koje već posjeduje, provođenjem odgovarajućih istražnih radnji ili organiziranjem provođenja istih. Ova se odredba također primjenjuje na administrativni odjel na koji je primatelj molbe uputilo molbu kad potonji nije u mogućnosti samostalno djelovati.

2. Molbe za pomoć rješavat će se u skladu sa zakonima, pravilima i drugim pravnim instrumentima stranke kojoj je poslana molba.

3. Propisno ovlašteni dužnosnici mogu, uz suglasnost druge uključene stranke i u okviru uvjeta koje je potonja utvrdila, dobiti od ureda primatelja molbe ili drugog tijela za koji je primatelj molbe odgovoran informacije koje se odnose na postupke koji predstavljaju ili bi mogli predstavljati povredu carinskog zakonodavstva, a koje su podnositelju molbe potrebne za potrebe ovog Protokola.

4. Dužnosnici stranke mogu, uz suglasnost druge uključene stranke i podložno uvjetima koje potonja utvrdi, prisustvovati istražnim radnjama koje se provode na području druge stranke.

Članak 8.

Oblik u kojemu se informacije dostavljaju

1. Primatelj molbe šalje rezultate istražnih radnji podnositelju molbe u obliku dokumenata, ovjerenih preslika dokumenata, izvještaja i slično.

2. Dokumenti predviđeni u stavku 1. mogu se zamijeniti kompjuteriziranim informacijama dobivenima u bilo kojem obliku u istu svrhu.

Članak 9.**Izuzeca od obveza pružanja pomoći**

1. Stranke mogu odbiti pružiti pomoć kako je predviđeno u ovom Protokolu u slučaju kada to:

- (a) može dovesti u pitanje suverenost Republike Azerbajdžana ili države članice od koje je zatražena pomoć u skladu s ovim Protokolom; ili
- (b) može dovesti u pitanje javni poredak, sigurnost ili druge ključne interese, posebno u slučajevima navedenima u članku 10. stavku 2.; ili
- (c) uključuje druge devizne ili porezne propise osim zakonodavstva o carinama; ili
- (d) povrjeđuje industrijsku, poslovnu ili profesionalnu tajnu.

2. U slučaju kada podnositelj molbe zatraži pomoć koju sam ne bi bio u mogućnosti pružiti ako se to od njega zatraži, upozorava na tu činjenicu u svojoj molbi. Primatej molbe tada odlučuje kako odgovoriti na takvu molbu.

3. Ako je pomoć odbijena, o odluci i razlozima te odluke bez odlaganja se obavješćuje podnositelja molbe.

Članak 10.**Razmjena informacija i povjerljivost**

1. Sve informacije koje su u bilo kojem obliku dostavljene u skladu s ovim Protokolom povjerljive su i ograničene primjene, ovisno o pravilima koja se primjenjuju u svakoj od stranaka. Informacije su obuhvaćene obvezom čuvanja službene tajne i uživaju zaštitu koja se pruža sličnim informacijama u skladu s relevantnim zakonima stranke koja ih je primila te odgovarajućim odredbama koji se primjenjuju na institucije Zajednice.

2. Osobni podaci mogu se razmjenjivati samo ako se stranka koja ih prima obveže zaštititi takve podatke na način barem jednak onome koji u takvom slučaju primjenjuje stranka koja pruža podatke.

3. Prikupljeni podaci koriste se samo za potrebe ovog Protokola. U slučaju kada jedna od stranaka zatraži uporabu navedenih podataka u druge svrhe, mora od tijela koje pruža

podatke zatražiti prethodno pisano odobrenje. Nadalje, podaci su podložni svim ograničenjima koja utvrdi to tijelo.

4. Stavak 3. ne sprječava uporabu informacija u bilo kojem sudskom ili administrativnom postupku koji je naknadno pokrenut zbog nepoštovanja carinskog zakonodavstva. Nadležno tijelo koje je dostavilo takve informacije obavješćuje se o takvoj uporabi.

5. Stranke mogu u svojim registrima dokaza, izvještajima i svjedočenjima te u postupcima i optužbama pred sudovima upotrijebiti kao dokaz dobivene informacije i dokumente kojima su se služile u skladu s odredbama ovog Protokola.

Članak 11.**Vještaci i svjedoci**

1. Službenik primatelja molbe može biti ovlašten nastupiti, u granicama odobrene ovlasti, kao vještak ili svjedok u sudskim ili administrativnim postupcima u vezi s pitanjima koja su obuhvaćena ovim Protokolom u nadležnosti druge stranke te iznijeti predmete, dokumente ili njihove ovjerene preslike koji mogu biti potrebni za postupak. U zahtjevu za svjedočenjem mora se točno navesti u vezi s kojim predmetima i u kojem će svojstvu na temelju položaja ili kvalifikacija službenik biti ispitan.

2. Ovlašteni službenik uživa zaštitu koja je postojećim zakonodavstvom osigurana službenicima podnositelja molbe na njegovom području.

Članak 12.**Troškovi pomoći**

Stranke se odriču svih međusobnih tražbina naknade troškova koji su nastali u skladu s ovim Protokolom osim, prema potrebi, za troškove vještaka ili svjedoka te tumača i prevoditelja koji nisu zaposlenici javnih službi.

Članak 13.**Primjena**

1. Primjena ovog Protokola povjerava se središnjim carinskim tijelima Republike Azerbajdžana, s jedne strane, i nadležnim službama Komisije Europskih zajednica i, prema

potrebi, carinskim tijelima država članica, s druge strane. Oni odlučuju o svim praktičnim mjerama i aranžmanima potrebnima za njegovu primjenu, uzimajući u obzir pravila koja su na snazi u području zaštite podataka. Nadležnim tijelima mogu predložiti potrebne izmjene ovog Protokola koje smatraju potrebnima.

2. Stranke se međusobno savjetuju i naknadno informiraju jedna drugu o detaljnim pravilima provedbe usvojenima u skladu s odredbama ovog Protokola.

Članak 14.

Dopune

Ne dovodeći u pitanje članak 10., svi sporazumi o uzajamnoj pomoći koji su sklopljeni između jedne ili više država članica i Republike Azerbajdžana ne dovode u pitanje odredbe Zajednice koje uređuju razmjenu informacija između nadležnih službi Komisije Europskih zajednica i carinskih tijela država članica koje su prikupljene o carinskim pitanjima koja mogu biti od interesa za Zajednicu.

ZAVRŠNI AKT

Opunomoćenici:

KRALJEVINE BELGIJE,

KRALJEVINE DANSKE,

SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE,

HELENSKE REPUBLIKE,

KRALJEVINE ŠPANJOLSKE,

FRANCUSKE REPUBLIKE,

IRSKE,

TALIJANSKE REPUBLIKE,

VELIKOG VOJVODSTVA LUKSEMBURGA,

KRALJEVINE NIZOZEMSKA,

REPUBLIKE AUSTRIJE,

PORTUGALSKE REPUBLIKE,

REPUBLIKE FINSKE,

KRALJEVINE ŠVEDSKE,

UJEDINJENE KRALJEVINE VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE,

ugovornih stranaka Ugovora o osnivanju Europske zajednice, Ugovora o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik te Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,

dalje u tekstu „države članice”, i

EUROPSKE ZAJEDNICE, EUROPSKE ZAJEDNICE ZA UGLJEN I ČELIK TE EUROPSKE ZAJEDNICE ZA ATOMSKU ENERGIJU,

dalje u tekstu „Zajednica”,

s jedne strane, i

opunomoćenici REPUBLIKE AZERBAJDŽANA,

s druge strane,

koji su se sastali u Luxembourgju dana dvadeset i drugog travnja tisuću devedeset i šeste godine prigodom potpisivanja Sporazuma o partnerstvu i suradnji između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Azerbajdžana, s druge strane, dalje u tekstu „Sporazum”, usvojili su sljedeće tekstove:

Sporazum uključujući sve njegove priloge i sljedeći Protokol:

Protokol o uzajamnoj pomoći između administrativnih tijela u carinskim pitanjima.

Opunomoćeni država članica i Zajednice i opunomoćeni Republike Azerbajdžana usvojili su tekstove niže navedenih zajedničkih izjava priloženih ovom Završnom aktu:

Zajednička izjava o 12. uvodnoj izjavi u preambuli Sporazuma

Zajednička izjava o članku 4. Sporazuma

Zajednička izjava o članku 6. Sporazuma

Zajednička izjava o članku 15. Sporazuma

Zajednička izjava o pojmu „kontrola” u članku 25. točki (b) i članku 36.

Zajednička izjava o članku 35. Sporazuma

Zajednička izjava o članku 42. Sporazuma

Zajednička izjava o članku 55. Sporazuma

Zajednička izjava o članku 98. Sporazuma.

Opunomoćeni država članica i Zajednice i opunomoćeni Republike Azerbajdžana nadalje su primili na znanje Izjavu francuske vlade o njezinim prekomorskim zemljama i područjima koja je priložena ovom Završnom aktu.

Opunomoćeni država članica i Zajednice i opunomoćeni Republike Azerbajdžana također su primili na znanje sljedeću Razmjenu pisama priloženu ovom Završnom aktu:

Razmjena pisama između Zajednice i Republike Azerbajdžana o poslovnom nastanu trgovačkih društava.

Hecho en Luxemburgo, el veintidós de abril de mil novecientos noventa y seis.

Udfærdiget i Luxembourg, den toogtyvende april nitten hundrede og seksoghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am zweiundzwanzigsten April neunzehnhundertsechsunneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι δύο Απριλίου χίλια εννιακόσια ενενήντα έξι.

Done at Luxembourg on the twenty-second day of April in the year one thousand nine hundred and ninety-six.

Fait à Luxembourg, le vingt-deux avril mil neuf cent quatre-vingt-seize.

Fatto a Lussemburgo, addì ventidue aprile millenovecentonovantasei.

Gedaan te Luxemburg, de tweeëntwintigste april negentienhonderd zesennegentig.

Feito no Luxemburgo, em vinte e dois de Abril de mil novecentos e noventa e seis.

Tehty Luxemburgissa kahdentenäkymmenentenätoisena päivänä huhtikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäkuusi.

Som skedde i Luxemburg den tjugoandra april nittonhundranittiosex.

Ијирми ики апрел мин догуз јүз дохсан алтынчы ил тарихдә Лүксембург шәһәриндә имзаланмышдыр -

Pour le Royaume de Belgique

Voor het Koninkrijk België

Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Kongeriget Danmark

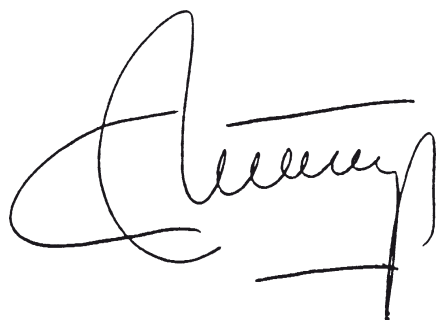
Für die Bundesrepublik Deutschland

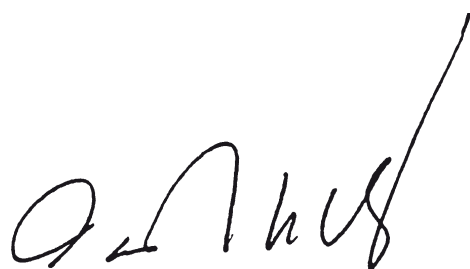
Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

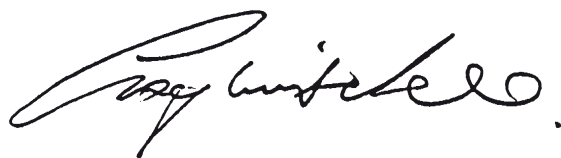
A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. López' or similar, with a large initial 'A' and a long horizontal stroke.

Pour la République française

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. L. H. U.' or similar, with a large initial 'A' and a long horizontal stroke.

Thar ceann na hÉireann

For Ireland

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'P. J. Keenan' or similar, with a large initial 'P' and a long horizontal stroke.

Per la Repubblica italiana

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'G. Napolitano' or similar, with a large initial 'G' and a long horizontal stroke.

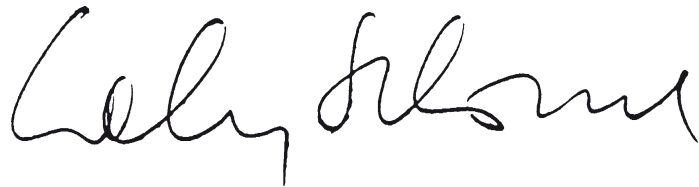
Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. J. Thies' or similar, with a large initial 'J' and a long horizontal stroke.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

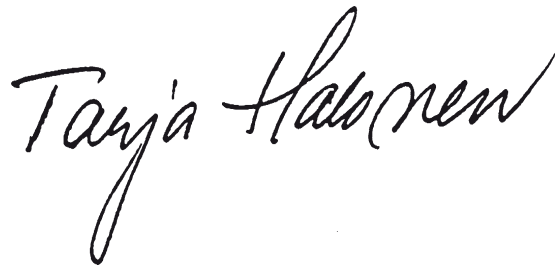

Pela República Portuguesa

Suomen tasavallan puolesta

För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por las Comunidades Europeas

For De Europæiske Fællesskaber

Für die Europäischen Gemeinschaften

Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες

For the European Communities

Pour les Communautés européennes

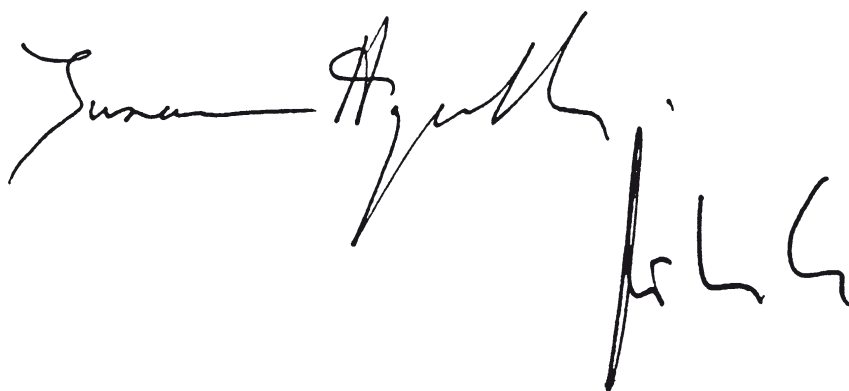
Per le Comunità europee

Voor de Europese Gemeenschappen

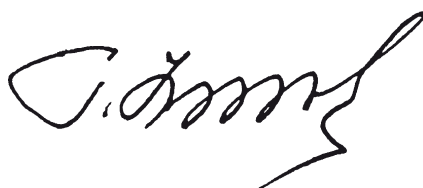
Pelas Comunidades Europeias

Euroopan yhteisöjen puolesta

För Europeiska gemenskaperna

АЗƏРБАЙҶАН РЕСПУБЛИКАСЫ АДЫНДАН

—

Zajednička izjava o 12. uvodnoj izjavi u preambuli

Stranke potvrđuju da 12. uvodna izjava u preambuli ovog Sporazuma ne podrazumijeva nikakve prosudbe o tome kroz koje bi se zemlje osim Azerbajdžana trebao vršiti provoz energetske proizvoda.

—————

Zajednička izjava o članku 4.

Pri preispitivanju promijenjenih okolnosti u Republici Azerbajdžan, kako je predviđeno u članku 4., stranke raspravljaju o važnim promjenama koje mogu imati bitan utjecaj na budući razvoj Azerbajdžana. To može uključivati pristup Azerbajdžana WTO-u, Vijeću Europe ili drugim međunarodnim tijelima ili pristup bilo kojoj regionalnoj carinskoj uniji ili neki drugi oblik sporazuma o regionalnoj integraciji.

—————

Zajednička izjava o članku 6.

Ako su stranke suglasne da okolnosti zahtijevaju sastanke na najvišoj razini, takvi sastanci mogu se organizirati *ad hoc*.

—————

Zajednička izjava o članku 15.

Dok Republika Azerbajdžan ne pristupi WTO-u, stranke održavaju savjetovanja u okviru Odbora za suradnju o njihovim carinskim uvoznim politikama, uključujući promjene carinske zaštite. Takva se savjetovanja posebno pružaju prije povećanja carinske zaštite.

—————

Zajednička izjava o pojmu „kontrola” u članku 25. točki (b) i članku 36.

1. Stranke potvrđuju njihovo obostrano razumijevanje da pitanje kontrole ovisi o činjeničnim okolnostima određenog predmeta.
2. Trgovačko društvo se, na primjer, smatra „pod kontrolom” drugog trgovačkog društva, a time i društvom kćeri takvog drugog trgovačkog društva ako:
 - drugo trgovačko društvo izravno ili neizravno ima većinu glasačkih prava, ili
 - drugo trgovačko društvo ima pravo imenovati ili otpustiti većinu administrativnog tijela, upravljačkog tijela ili nadzornog tijela, a u isto vrijeme je dioničar ili član društva kćeri;
3. Obje stranke smatraju kriterij iz stavka 2. netaksativnim.

—————

Zajednička izjava o članku 35.

Sama činjenica da je viza potrebna za fizičke osobe pojedinih stranaka, a ne za druge, ne smatra se poništavanjem ili smanjivanjem koristi na temelju određene obveze.

Zajednička izjava o članku 42.

Stranke su suglasne da, u smislu Sporazuma, intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo posebno uključuje autorsko pravo, uključujući autorsko pravo kod računalnih programa, i srodna prava, prava koja se odnose na patente, industrijski dizajn, zemljopisne oznake, uključujući oznake podrijetla, robne žigove i uslužne žigove, topografije integriranih krugova kao i zaštitu od nepoštenog tržišnog natjecanja kako je navedeno u članku 10bis Pariške konvencije za zaštitu industrijskog vlasništva te zaštitu neobjavljenih informacija o tehnološkom znanju i iskustvu.

Zajednička izjava o članku 55.

Odredbe članka 55. stavka 3. ni od jedne stranke ne zahtijevaju pružanje podataka povjerljive naravi.

Zajednička izjava o članku 98.

1. Za potrebe ispravnog tumačenja i praktične primjene ovog sporazuma, stranke su suglasne da izraz „slučajevi osobite hitnosti” iz članka 98. ovog Sporazuma podrazumijeva slučajeve materijalne povrede Sporazuma jedne od stranaka. Materijalna povreda Sporazuma uključuje:
 - (a) povredu Sporazuma koje nije sankcionirana općim pravilima međunarodnog prava;
 - ili
 - (b) kršenje ključnih elemenata Sporazuma određenih u članku 2.
2. Stranke su suglasne da su „odgovarajuće mjere” iz članka 98. mjere poduzete u skladu s međunarodnim pravom. Ako stranka poduzme mjeru u slučaju osobite hitnosti iz članka 98., druga stranka može iskoristiti pravo na postupak rješavanja sporova.

Izjava francuske vlade o njezinim prekomorskim zemljama i područjima

Francuska Republika napominje da se Sporazum o partnerstvu i suradnji s Republikom Azerbajdžanom ne primjenjuje na prekomorske zemlje i područja pridružena Europskoj zajednici na temelju Ugovora o osnivanju Europske zajednice.

RAZMJENA PISAMA**između Zajednice i Republike Azerbajdžana o poslovnom nastanu trgovačkih društava***A. Pismo Vlade Republike Azerbajdžana*

Poštovani gospodine,

Pozivam se na Sporazum o partnerstvu i suradnji, parafiran 19. prosinca 1995.

Kako sam naglasio za vrijeme pregovora, Republika Azerbajdžan dodjeljuje društvima Zajednice koja imaju poslovni nastan i posluju u Republici Azerbajdžanu u određenim slučajevima povlašteni tretman. Objasnio sam kako to odražava azerbajdžansku politiku promicanja svim sredstvima poslovnog nastana trgovačkih društava Zajednice u Republici Azerbajdžanu.

Imajući to na umu, shvaćam da u razdoblju između dana parafiranja ovog Sporazuma i stupanja na snagu relevantnih članaka o poslovnom nastanu trgovačkih društava, Republika Azerbajdžan neće usvojiti nikakve mjere ili propise koji bi uveli ili pogoršali diskriminaciju trgovačkih društava Zajednice u odnosu na azerbajdžanska trgovačka društva ili društva iz trećih zemalja u usporedbi sa situacijom na dan parafiranja ovog Sporazuma.

Bio bih Vam zahvalan ako biste potvrdili primitak ovog pisma.

Primite, gospodine, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

Za Vladu Republike Azerbajdžana

B. Pismo Europske zajednice

Poštovani gospodine,

Zahvaljujem Vam na Vašem pismu s današnjim datumom koje glasi:

„Pozivam se na Sporazum o partnerstvu i suradnji, parafiran 19. prosinca 1995.

Kako sam naglasio za vrijeme pregovora, Republika Azerbajdžan dodjeljuje društvima Zajednice koja imaju poslovni nastan i posluju u Republici Azerbajdžanu u određenim slučajevima povlašteni tretman. Objasnio sam kako to odražava azerbajdžansku politiku promicanja svim sredstvima poslovnog nastana trgovačkih društava Zajednice u Republici Azerbajdžanu.

Imajući to na umu, shvaćam da u razdoblju između dana parafiranja ovog Sporazuma i stupanja na snagu relevantnih članaka o poslovnom nastanu trgovačkih društava, Republika Azerbajdžan neće usvojiti nikakve mjere ili propise koji bi uveli ili pogoršali diskriminaciju trgovačkih društava Zajednice u odnosu na azerbajdžanska trgovačka društva ili društva iz trećih zemalja u usporedbi sa situacijom na dan parafiranja ovog Sporazuma.

Bio bih Vam zahvalan ako biste potvrdili primitak ovog pisma.”

Potvrđujem primitak ovog pisma.

Primite, gospodine, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

U ime Europske zajednice